

Bedömargruppens yttrande över kvalitetssäkringsarbetet vid Örebro universitet

Bedömargruppens uppdrag

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har gett oss i uppdrag att granska kvalitetssäkringsarbetet vid Örebro universitet. I detta yttrande framgår våra bedömningar med vidhängande motiveringar och ett förslag till samlat omdöme.

Härmed överlämnar vi vårt yttrande till UKÄ.

Bedömargruppens sammansättning

I bedömargruppen har följande ledamöter ingått:

- Professor Staffan Edén, Göteborgs universitet (ordförande, sakkunnig)
- Professor Susanna Öhman, Mittuniversitetet (vice ordförande, sakkunnig)
- Professor Per Lindström, Umeå universitet (sakkunnig)
- Bitr. Professor Stefan Nyzell, Malmö universitet
- Docent Bjarne Graabech Sørensen, Syddansk universitet (sakkunnig)
- Docent Eva Klasson Wehler, (arbetslivsföreträdare)
- Maria Ewerlöf, Linköpings universitet (doktorandrepresentant)
- Cornelia Andersson, Lunds universitet (studentrepresentant)

Bedömargruppens arbete

Granskningen har utgått ifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) samt i *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG 2015)*¹. Se vidare *Vägledning för granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete* (UKÄ 2018). Underlag för bedömningen har utgjorts av lärosätets självvärdering, studentinlaga samt dokumentation kopplat till de fördjupningsspår som bedömargruppen har granskat vid det andra platsbesöket. Intervjuer har genomförts i samband med två platsbesök, med representanter för lärosätet och för studenter och doktorander samt med arbetslivsföreträdare som lärosätet samarbetar med. Scheman för platsbesöken återfinns i bilaga 1 och 2.

Bedömningsprocessen

På grundval av underlagen har vi granskat lärosätets kvalitetssäkringsarbete och gjort en bedömning utifrån nedanstående bedömningsområden.

Bedömningsområden:

- styrning och organisation
- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- jämställdhet
- student- och doktorandperspektivet

¹ Se även UKÄ:s översättning *Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG), 2015*.

- arbetsliv och samverkan.

UKÄ har delgivit lärosätet vårt preliminära yttrande för att ge möjlighet att korrigera eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. Vi har tagit del av lärosätets svar (se bilaga 3), och i de fall där vi gjort bedömningen att det har varit befogat har yttrandet korrigerats.

För bedömargruppen

Staffan Edén
Ordförande

Bedömargruppens bedömning

Örebro universitet

<p>Lärosäte Örebro universitet</p>	<p>ID-nr A-2021-06-5207</p>
<p>Styrning och organisation</p> <p>Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet</p> <p><i>Tillfredsställande</i></p> <p>Kvalitetssäkringssystemet är gemensamt för både utbildning och forskning och är integrerat i den ordinarie verksamhetsplaneringen och verksamhetsuppföljningen. Det reviderade kvalitetssäkringssystemet fastställdes först under 2021. År 2019 genomfördes en organisationsreform vid lärosätet, som innebar att dekaner och fakultetsnämnder fick ett tydligare ansvar i verksamhetsplaneringen och verksamhetsuppföljningen. Fakultetsnämndernas ansvar för kvalitetssäkring av forskning och utbildning har därmed tydliggjorts, men fakulteterna har i sin tur ännu inte riktigt utarbetat formerna för hur kvalitetssäkringssystemet ska implementeras. Det har framkommit att det pågår ett engagerat arbete vid fakulteterna för att implementera det nya kvalitetssäkringssystemet.</p> <p>I självvärderingen och vid intervjuerna betonar lärosätet betydelsen av dialogen som kommunikationsform och även dialogen som en nyckel i kvalitetssäkringssystemet. Dialogformen är en viktig del av den ordinarie styr- och planeringsmodellen vid lärosätet. Dialoger förs mellan universitetsledningen och fakulteterna, mellan fakulteterna och institutionerna samt mellan universitetsdirektören och avdelningarna inom den gemensamma förvaltningen. I dialogerna, som sammanfattas i minnesanteckningar, diskuteras kontinuerligt kvalitetsfrågor, och i och med införandet av det nya kvalitetssystemet har vissa av dialogerna tydligare fokus på kvalitetsfrågor än tidigare. Det ser bedömargruppen som en styrka.</p> <p>Bedömargruppen anser att systemet därmed fångar upp de mest angelägna kvalitetsaspekterna, även om det finns en otydlighet i systemet. Otydligheten beror på att det inte alltid finns beskrivet hur lärosätet systematiskt tar om hand och använder resultaten av dialogerna i planering och uppföljning av verksamheten. Bedömargruppen anser också att det är en brist att studenterna inte är delaktiga i flera av de dialoger som utgör grundaktiviteter i kvalitetssäkringssystemet. Därför föreslår bedömargruppen att lärosätet ser till att studenterna medverkar i dialogerna.</p> <p>Lärosätet betonar vikten av tillit och kollegialitet i kvalitetssäkringsarbetet. Kommunikationsvägarna är korta, och bedömargruppen anser att det finns en sådan tillit i organisationen. Det finns många forum för kollegiala möten och diskussioner. Fakulteterna håller för närvarande på att skapa en tydligare struktur för forumen i sin organisation och inrätta kollegiala beredande organ. Bedömargruppen anser att det arbetet är viktigt och rekommenderar lärosätet att beskriva de kollegiala organens uppdrag, mandat och plats i kvalitetssystemet i lärosätets kvalitetssystem.</p>	

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

På institutionsnivån ska det finnas en ämnesansvarig med ett visst ansvar för att arbeta med kvalitetssäkring av utbildningen vid enheter och institutioner, även om ansvaret varierar mellan fakulteterna. Den ämnesansvariga utses av fakultetsnämnden på förslag av prefekten, är en del av den kollegiala ledningen samt ansvarar för att planera och samordna ämnets strategiska utvecklingsarbete och kollegiala kvalitetsarbete. Det här kollegiala kvalitetsarbetet gäller forskning och utbildning på forskarnivå inom fakulteten för ekonomi, natur- och teknikvetenskap och fakulteten för humaniora och socialvetenskap, medan det inom fakulteten för medicin och hälsa är mer fokuserat på utbildning på forskarnivå. Den ämnesansvariga ska alltså, där det behövs, samordna forskningsutvärderingar samt leda handledar- och forskarkollegier. De kan också delta i samordningen av utbildningsutvärderingar tillsammans med enhetschef och programansvarig. Även om det vid intervjuerna framkom att de ämnesansvariga i vissa fall upplevde sina uppdrag och mandat som otydliga, uppfattar bedömargruppen att fakultetsnämnderna arbetar med att tydliggöra ansvarsrelationerna mellan prefekten, enhetschefen och den ämnesansvariga på institutionsnivån. Det främsta exemplet är fakulteternas beslut om ledningsorganisationer vid institutionerna enligt ovan.

Bedömargruppen konstaterar att lärosätet har god ordning på information som är relevant för kvalitetssäkringsarbetet som genereras externt och internt. Den informationen används som underlag i dialoger, resursfördelning och utvärderingar. Lärosätet genomför regelbundet utvärderingar av sin utbildning. Resultaten av utvärderingarna följs upp och resulterar i åtgärder via den ordinarie processen för verksamhetsplanering.

Bedömargruppen anser att lärosätets beskrivning av sitt kvalitetssystem är bitvis otydlig, utifrån de samlade underlagen från fördjupningsspåren. Det är inte helt klart hur de olika komponenterna forskning, utbildning och samverkan hakar i varandra. Vissa av grundaktiviteterna anser bedömargruppen är överlappande, och vissa viktiga komponenter i systemet saknas i den övergripande beskrivningen som att skriva in hur lärosätets egen utvärdering av kvalitetssystemet går till och funktionen av de beredande organen i systemet.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att lärosätet trots utvecklingsområden har ett tillfredsställande system för sin kvalitetssäkring av utbildning. Det finns dock ett behov att förtydliga hur de olika komponenterna forskning, utbildning och samverkan hakar i varandra. Ett sådant exempel är dialogen mellan universitetsdirektören och det gemensamma verksamhetsstödet om stöd till kärnverksamheten respektive dialogen om uppföljning av läranderesurser. Det finns också ett behov av att i beskrivningen av systemet även skriva in hur egen utvärdering av kvalitetssystemet går till och funktionen av de beredande organen.

Bedömargruppen har identifierat följande styrkor och utvecklingsområden för bedömningsområdet:

Styrkor:

- Kvalitetssystemet är väl integrerat i den ordinarie verksamhetsplaneringen och verksamhetsuppföljningen.
- Kvalitetsarbetet har en klar ansvarsuppdelning och organisation.
- Fakultetsnämnderna arbetar systematiskt med att implementera det nyligen fastställda kvalitetssäkringssystemet.

Utvecklingsområden:

- Lärosätet bör se till att studenterna kommer in i dialogerna mellan ledningen och fakulteterna, för att kunna delta i viktiga delar av kvalitetssystemet.
- Lärosätet bör förbättra dokumentationen av resultat och slutsatser av de olika dialogerna.
- Lärosätet bör i beskrivningen av sitt kvalitetssystem utveckla hur och när utvärderingen av det egna systemet sker.
- Lärosätet bör i den övergripande beskrivningen av systemet skriva in uppdrag och mandat av beredande kollegiala organ.
- Lärosätet bör revidera beskrivningen av lärosätets kvalitetssystem, så att samspelet mellan forskning, utbildning och samverkan förtydligas.
- Lärosätet bör ge potentiella studenter och externa intressenter möjlighet att ta del av kursvärderingar.

1.1 Lärosätets kvalitetssystem är uppbyggt för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna och det relaterar till övergripande mål och strategier som lärosätet fastställt för sin utbildningsverksamhet.*Uppfylld*

Bedömningsgrunden är uppfylld. Lärosätet har ett kvalitetssystem som är en del av verksamhetsplaneringen och styrningen samt utgår från lärosätets vision, utvecklingsområden och strategiska mål, enligt *Örebro universitets vision och strategiska mål 2018–2022 (2017)*. Bedömaregruppen anser att kvalitetssystemet är integrerat i verksamhetsplaneringen och uppföljningsarbetet på samtliga nivåer i organisationen. Verksamhetsdialogerna mellan ledningsnivåerna syftar sedan till att löpande bidra till och följa upp verksamhetens utveckling i linje med vision och strategiska mål.

Lärosätet bedriver utbildning och forskning inom humaniora, juridik, samhällsvetenskap, naturvetenskap, teknik, vård, medicin, undervisning, design, musik och idrott vid de tre campusområdena Campus Örebro, Campus USÖ, som ligger i anslutning till Universitetssjukhuset Örebro, och Campus Grythyttan.

Lärosätet är enligt självvärderingen organiserat med en styrelse som högsta beslutande organ, en rektor som leder lärosätets verksamhet samt tre fakulteter och åtta institutioner vars arbete leds av dekaner och prefekter. Inom linjeorganisationen finns rektorns ledningsgrupp och rektorns ledningsråd som ger råd inför förankring och verkställande av beslut. Dekanerna är ordförande i fakultetsnämnderna, där de planerar, stödjer och följer upp den vetenskapliga och pedagogiska verksamheten med ett särskilt ansvar för frågor om kvalitet inom utbildning och forskning. Universitetsdirektören ansvarar enligt självvärderingen för det gemensamma verksamhetsstödet, som är indelat i nio avdelningar, samt för universitetsbiblioteket. Rektorn har utsett tre vicerektorer med ansvar för särskilda områden: AI och innovation, internationalisering och infrastruktur samt mat och hälsa. Vidare har rektorn inrättat tre universitetsgemensamma råd: utbildningsstrategiska rådet, rektorns forskarråd och forskningsetiska rådet, där frågor av övergripande strategisk betydelse kan

tas upp. Det forskningsetiska rådet hanterar frågor om oredlighet i forskning och ger ledningen råd i frågor om god forskningssed och forskningsetik. Forskning och forskarutbildning är organiserade dels utifrån ämnen, dels i disciplinöverskridande miljöer och forskarskolor.

Lärosätets har enligt självvärderingen sedan 2021 ett integrerat kvalitetssystem för utbildning och forskning. Det bygger dels på en revidering av det tidigare lärosätetsövergripande kvalitetssystemet för utbildning på samtliga nivåer från 2018, dels på *Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG)* samt Sveriges universitets- och högskoleförbunds (SUHF:s) ramverk för kvalitetssäkring av forskning. Kvalitetssystemet syftar till att säkerställa att lärosätets utbildning och forskning håller hög kvalitet och främjar en kontinuerlig kvalitetsutveckling där alla är delaktiga.

Basen för lärosätets kvalitetssystem är enligt självvärderingen 11 så kallade grundaktiviteter. De kompletteras sedan med styrdokument och rutiner av respektive ansvarig instans. I 1-, 3- och 6-års cykler bedrivs följande aktiviteter (ansvarig funktion angiven till höger):

1-årscykel

• Dialog om utbildning och forskning	Universitetsledningen
• Dialog om stöd till kärnverksamhet	Universitetsledningen
• Uppföljning av läranderesurser och studentstöd	Universitetsledningen
• Fakultets- och institutionsdialoger om utbildning	Fakultetsledningen
• Fakultets- och institutionsdialoger om forskning	Fakultetsledningen
• Uppföljning av kompetensförsörjning	Fakultetsledningen
• Kursvärdering och kursanalys	Institutionsledningen
• Programutveckling och programuppföljning	Institutionsledningen

3-årscykel

• Utvärdering av kvalitetssystemet	Universitetsledningen

6-årscykel

• Forskningsutvärdering	Universitetsledningen
• Utbildningsutvärdering	Fakultetsnämnden

Kvalitetssystemet för utbildning består därmed i huvudsak av dialoger på olika nivåer i organisationen, uppföljning av kompetensförsörjningen och utvärdering av utbildningen. Till det kommer utvärdering av det övergripande kvalitetssystemet i sig, enligt *Övergripande kvalitetssystem för utbildning och forskning vid Örebro universitet (2021)*.

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

Dialogerna mellan universitetsledningen och fakultetsledningarna hålls fyra gånger per år och vid en av dem diskuteras specifikt kvalitetssäkringsarbetet. Lärosätet beskriver i självvärderingen att dokumentation och uppföljning av dialogerna sker via kallelser och underlag inför dialogerna, minnesanteckningar som kan kompletteras med universitetsledningens förväntningar på fakultetsnivån, samt i verksamhetsplaneringen och verksamhetsuppföljningen. Fakultets- och institutionsdialogerna om utbildning är kopplade till arbetet med verksamhetsplanering och verksamhetsberättelse.

Utvärderingen av kvalitetssystemet, som ska ske minst vart tredje år, kan bestå av en lärosätetsgranskning utförd av Universitetskanslersämbetet eller en utvärdering som lärosätet har initierat.

Kvalitetssystemet är kopplat till andra centrala processer och styrande dokument vid lärosätet, som verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning, delegations-, arbets- och anställningsordningar, policydokument, riskanalys samt internrevisionsplan. Nyckeldokument i kvalitetsarbetet är kvalitetspolicyn Kvalitetspolicy 2021 och dokumentet *Övergripande kvalitetssystem för utbildning och forskning vid Örebro universitet* (2021). Lärosätet har valt att ha ett gemensamt kvalitetssystem för forskning och utbildning, vilket sannolikt beror på att lärosätet vill integrera kvalitetssäkring med den ordinarie verksamhetsplaneringen och verksamhetsuppföljningen.

Bedömargruppen anser utifrån de samlade underlagen från fördjupningsspåren att lärosätet har ett system för att fånga upp kvalitetsaspekter, men att systematiken och kopplingen mellan kvalitetsarbete och beslutsfattande bitvis är otydlig. Det är inte helt klart hur de olika komponenterna forskning, utbildning och samverkan hakar i varandra. Vissa av grundaktiviteterna anser bedömargruppen är överlappande, och vissa viktiga komponenter i systemet saknas i den övergripande beskrivningen, som att skriva in hur lärosätets egen utvärdering av kvalitetssystemet går till och funktionen av de beredande organen i systemet.

Vid platsbesöken beskrev lärosätet flera olika kvalitetsåtgärder som görs. Till exempel gör man löpande kursvärderingar under kursens gång när man inte tycker att de centrala kursvärderingarna via det digitala systemet ger den information som krävs, enligt *Övergripande kvalitetssystem för utbildning och forskning vid Örebro universitet* (2021).

I självvärderingen framgår det att processen för verksamhetsplaneringen utgår från lärosätets vision, utvecklingsområden och strategiska mål, enligt *Örebro universitets vision och strategiska mål 2018–2022* (2017). Kvalitetssystemet är i sin tur integrerat i verksamhetsplaneringen och uppföljningsarbetet på samtliga nivåer i organisationen. Verksamhetsplaneringen består av budgetunderlaget, som anger önskad utveckling under kommande treårsperiod, och årsvisa planerings- och budgetförutsättningar. Verksamhetsdialogerna mellan ledningsnivåerna syftar sedan till att löpande bidra till och följa upp verksamhetens utveckling i linje med vision och strategiska mål. Dekaner och prodekaner möts varannan vecka för samordning och erfarenhetsutbyte mellan fakulteterna. Bedömargruppen anser att det tillvägagångssättet – att integrera kvalitetssystemet med den strategiska styrningen av lärosätet – väl lämpar sig för att säkerställa kvaliteten.

Lärosätet betonar i självvärderingen att dialog som kommunikationsform är en nyckel i kvalitetssäkringssystemet. Internrevisionen har dock framfört synpunkter och ifrågasätter dialog som

den lämpligaste formen för ledning och styrning (inklusive kvalitetssäkring), enligt *Granskningsrapport från internrevisionen – Planering och uppföljning*, ORU2021/0684. Enligt internrevisionen finns en risk för att det blir svårt att få en överblick, vilket också leder till en brist på uppföljning.

Universitetsledningen har kommenterat internrevisionens rapport i universitetsstyrelsens mötesprotokoll från 15 december 2021, där det framgår att ett arbete påbörjats kopplat till visionsarbetet för att tydliggöra universitetets styrmodell. Det framkommer dessutom vid intervjuerna, av agendor för dialog mellan universitetsledningen och fakultetsledningarna, från fakultetsnämndernas planering, att det finns en systematisk planering av dialogerna på alla nivåer och att vissa av dialogerna specifikt är inriktade på kvalitetsfrågor. Därmed anser bedömargruppen att internrevisionens farhågor åtminstone om kvalitetssäkring av utbildning är tillfredställande åtgärdad.

Det framgick av intervjuerna vid platsbesöken att studenter och doktorander inte deltar i vissa av de angivna dialogerna, till exempel mellan universitetsledningen och fakulteterna. När bedömargruppen bad om en förklaring av det vid intervjuerna var lärosätets svar att dialogerna är avsedda för ledningen och inte är beslutsorgan. Här finns en uppenbar paradox i lärosätets kvalitetssäkringssystem som ju betonar dialogernas betydelse och samtidigt nekar studenter och doktorander inflytande i vissa av dessa dialoger. Bedömargruppen anser att det är en brist i kvalitetssystemet.

1.2 Lärosätet har en kvalitetssäkringspolicy, eller motsvarande, som är offentlig och en del av den strategiska styrningen.

Uppfylld

Bedömningsgrunden är uppfylld. Bedömargruppen anser att lärosätet har en offentlig kvalitetspolicy som väl knyter an till den strategiska styrningen. Kvalitetssystemet är kopplat till andra centrala processer och styrande dokument vid lärosätet, som den redan nämnda verksamhetsplaneringen och verksamhetsuppföljningen, delegations-, arbets- och anställningsordningar, policydokument, riskanalys samt internrevisionsplan.

Lärosätet har enligt självvärderingen en fastställd kvalitetspolicy, *Kvalitetspolicy (2021)*, som beskriver utgångspunkter, värderingar och arbetssätt som ska bidra till uppdraget att bedriva utbildning och forskning med hög kvalitet, i samverkan med det omgivande samhället samt verka för att forskningsresultat kommer till nytta. I det beslutade dokumentet *Övergripande kvalitetssystem för utbildning och forskning vid Örebro universitet (2021)* redogör lärosätet för generella utgångspunkter för sitt kvalitetsarbete, utformningen av lärosätets övergripande kvalitetssystem och hur det resulterar i ett antal grundaktiviteter. Syftet är att säkerställa hög kvalitet i utbildning och forskning genom ett sammanhållet kvalitetssystem som ingår i det dagliga arbetet och ordinarie verksamhetsprocesser. Dokumenten för kvalitetspolicy och det övergripande kvalitetssystemet finns tillgängliga på Örebro universitets webbplats. Bedömargruppen anser att kraven för en kvalitetspolicy därmed är uppfyllda.

Kvalitetssystemet är kopplat till andra centrala processer och styrande dokument vid lärosätet, som verksamhetsplaneringen och verksamhetsuppföljningen, delegations-, arbets- och

anställningsordningar, policydokument, riskanalys samt internrevisionsplan.

1.3 Lärosätet har en ändamålsenlig och tydligt definierad ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet.

Uppfylld

Bedömningsgrunden är uppfylld. Det finns en ändamålsenlig och tydligt definierad ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet. Rektorn ansvarar för forskningsfrågor och prorektorn för utbildningsfrågor. Ansvaret för kvalitet i utbildning och forskning är delegerat till fakulteterna som ingår i linjeorganisationen och förfogar över en större del av resurserna till utbildning och forskning. Lärosätet betonar vikten av tillit och kollegialitet för att säkerställa god kvalitet. Bedömargruppen anser att lärosätet även fortsättningsvis bör fokusera på att förtydliga ansvarsrelationerna mellan prefekterna, enhetscheferna och de ämnesansvariga. Lärosätet bör också fortsätta utvecklingsarbetet att se över strukturen på sina kollegiala forum, för att säkerställa att resultaten av dessa kollegiala möten tas väl omhand.

Ansvarsfördelningen för lärosätets verksamhet är fastställd i arbetsordningen *Arbetsordning för Örebro universitet (2021)* och delegationsordningarna *Rektors och prorektors delegationer (2021)*, *Fakultetsnämndernas delegationer (2021)* och *Dekanernas delegationer (2021)*. Rektorn ansvarar för forskningsfrågor och prorektorn för utbildningsfrågor. Ansvaret för kvalitet i utbildning och forskning är delegerat till fakulteterna, som från och med 2019 ingår i linjeorganisationen och förfogar över en större del av resurserna till utbildning och forskning. Fakultetsnämnderna är kollegialt valda och leds av dekanen, som också är ordförande, fakultetens chef och prodekanen. Vicedekaner med avgränsade uppdrag utses efter fakulteternas förutsättningar och behov. Fakultetsnämnderna fastställer ramarna för institutionernas verksamhetsplanering, beslutar om principerna för hur medlen ska användas vid institutionerna och utser ämnesansvariga för varje ämne med utbildning på forskarnivå. Det finns också ämnesansvariga, utsedd av fakultetsnämnden på förslag från prefekten. Ämnesansvariga vid två av fakulteterna ansvarar för att planera och samordna ämnets strategiska utvecklingsarbete och kollegiala utvecklingsarbete när det gäller forskning och utbildning på forskarnivå. Vid en av fakulteterna har de ett mer begränsat ansvar med fokus på utbildning på forskarnivå. Prefekterna leder institutionerna och har det övergripande ansvaret för verksamheten och ekonomin, enligt *Institutionernas övergripande ledningsorganisation Örebro universitet (2020)*. Enligt självvärderingen är prefekterna också operativt ansvariga för genomförande och planering av kvalitetssäkringen av utbildningen. Institutionerna är indelade i en eller flera enheter som leds av en enhetschef som har ansvar för planering, genomförande och utveckling av enhetens verksamhet. Enhetens ledning består av den ämnesansvariga och enhetschefen, och om så behövs också den programansvariga.

Lärosätet konstaterar i självvärderingen att det finns en variation mellan fakulteternas organisation, roller och arbetsfördelning utifrån fakultetsnämndernas övergripande ansvar för kvalitet. Dekaner, prodekaner och vicedekaner har delvis olika ansvar på de olika fakulteterna för områden som forskning, forskarutbildning, forskningsstrategiska frågor, kompetensförsörjning, rekrytering och utbildningskvalitet på grundnivå och avancerad nivå. Även graden av formaliserade processer för

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

dialoger mellan fakultetsledningen, institutionerna och de ämnesansvariga varierar på de olika fakulteterna.

Men det framgår vid intervjuerna och i dokumentation från fördjupningsspåren att det finns ett aktivt och fungerande system. Det pågår också ett arbete med att införa kvalitetsdialogerna mellan fakulteterna och institutionerna. Från dokumentation för fördjupningsspåren framgår att grundaktiviteterna 5 (dialog mellan fakultet och institution avseende forskning) och 4 (dialog mellan fakultet och institution om utbildning) sker inom ramen för ledningsgruppsmöten, möten mellan dekaner och prefekter, strategidagar med mera. Till exempel kan bedömargruppen från agendan för strategidagen i november 2021 för fakulteten för medicin och hälsa notera att man börjat gå igenom kvalitetssystemet och påbörjat en diskussion om hur kvalitetssystemet ska tillämpas på fakultetsnivån. Från verksamhetsplanen för fakulteten för humaniora och socialvetenskap 2022, *Verksamhetsplan 2022 HS-fakulteten (2022)*, framgår att institutionerna får ett särskilt uppdrag att arbeta med att införa kvalitetssystemet. Det står att uppföljningen sker löpande via de ordinarie prefektmötena. Av det dokument som beskriver agendorna för prefektmöten vid fakulteten för humaniora och socialvetenskap för perioden 2020–2022 framgår att införandet av kvalitetssystemet diskuteras vid flera sådana möten och att det även sker en uppföljning av systemets införande. Av ett mejl till institutionerna daterat 3 mars 2022 framgår också att man planerar tre dialoger med fokus på kvalitet i samband med fakultetsnämndens ordinarie sammanträden. Dialogerna har fokus på specifika frågor inom både forskning och utbildning, och visar enligt bedömargruppen att fakulteten för humaniora och socialvetenskap kommit igång väl med kvalitetsdialogerna inom systemet. Även vid fakulteten för ekonomi, natur- och teknikvetenskap kan man utifrån minnesanteckningar från dialoger mellan fakultetsledning och institutionsledning följa att ärenden från universitetsledningen till fakultetsledningen också hamnar i dialogen med institutionsledningen. I samband med intervjuerna av dekanerna framkom att samtliga fakulteter arbetar med att implementera det nya kvalitetssystemet, men att man ännu inte helt hittat former och rutiner för systemet på institutions- och enhetsnivå. Det finns alltså en medvetenhet om detta i organisationen, och det arbetas aktivt med att implementera kvalitetssystemet på samtliga nivåer i organisationen.

Bedömargruppen anser att betydande insatser har gjorts under våren 2022 för att implementera det nya kvalitetssystemet, vilket borgar för att det kommer att fungera tillfredsställande. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta utveckla sina former och rutiner.

Dekanerna har mandat att utifrån fakultetens specifika behov utforma en ändamålsenlig ledningsorganisation vid institutionerna, med undantag av vissa uppdrag som rektorn fastställt ska finnas vid institutionerna. Av självvärderingen framkommer att det 2019 gjordes en organisationsförändring vid lärosätet och med anledning av den arbetar fakulteterna med att fastställa och revidera riktlinjer för institutionernas ledningsorganisation. I riktlinjerna beskrivs roller och ansvar för bland annat enhetschefer, administrativa enhetschefer, ämnesansvariga, programansvariga och kursansvariga samt fördelning av ansvar för kvalitetsarbetet. Covid-19-pandemin har dock försenat arbetet med att få en tydligare struktur och systematik i kvalitetsarbetet. Efter omorganisationen 2019 har inte alla fakulteter och institutioner kommit lika långt i att organisera kvalitetssäkringsarbetet.

Bedömargruppen anser att lärosätet arbetar aktivt med att förtydliga ansvars- och rollfördelningen på

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

institutionsnivån. Fakulteten för humaniora och socialvetenskap har fattat beslut om ledningsorganisationen, enligt *Institutionernas ledningsorganisation inom fakulteten för humaniora och socialvetenskap (ORU 2020/1805)*, där ansvar och uppdrag för befattningshavare inom institutionen är beskrivna. Det framgår av fakultetsnämndernas protokoll att motsvarande beslut nyligen har fattats på fakulteten för medicin och hälsa och fakulteten för ekonomi, natur- och teknikvetenskap. Ämnesansvarig utses av fakultetsnämnden på förslag av prefekten och ska representera den kollegiala ledningen och kvalitetssäkringen i systemet. Hen ska alltså där det behövs samordna forsknings- och utbildningsutvärderingar samt leda handledar- och forskarkollegier. Även om det vid intervjuerna framkom att de ämnesansvariga i vissa fall upplevde sina uppdrag och mandat som otydliga, uppfattar bedömaregruppen utifrån underlagen till fördjupningsspåren att fakultetsnämnderna arbetar med att tydliggöra ansvarsrelationerna mellan prefekten, enhetschefen och den ämnesansvariga på institutionsnivån. Det främsta exemplet är fakulteternas beslut om ledningsorganisationer vid institutionerna.

Lärosätet betonar alltså vikten av tillit och kollegialitet i kvalitetssäkringsarbetet. Det finns många forum för kollegiala möten och diskussioner Ett gott exempel på att lärosätet arbetar med att tydliggöra det kollegiala inflytandet är fakulteten för medicin och hälsa, där man har skapat regelbundna docent- och professorsmöten med planerad agenda och uppföljande minnesanteckningar som tas vidare till fakultetsnämnden för uppföljning. Däremot saknar bedömaregruppen dokumenterade uppdrag till flera av de kollegiala organen och rutiner för hur resultaten av de kollegiala diskussionerna tas omhand. Det framkom i samband med intervjuerna att det för vissa av dessa kollegiala forum, till exempel möten mellan ämnesansvariga vid en fakultet, inte finns fastställda agendor eller mötesanteckningar. Bedömaregruppen anser att lärosätet bör fortsätta utvecklingsarbetet att se över strukturen på sina kollegiala forum, för att säkerställa att resultaten av de kollegiala mötena tas väl omhand.

1.4 Lärosätet har systematiska processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos lärare, övrig personal samt studenter och doktorander.

Inte uppfylld

Bedömningsgrunden är inte uppfylld. Lärosätet har inte systematiska processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar på alla nivåer och för alla grupper i kvalitetssystemet. Det saknas tydliga beskrivningar för hur till exempel kollegierna definierar vilka frågor som ska diskuteras och hur resultatet av de diskussionerna tas tillvara. Bedömaregruppen anser dessutom att den stora gruppen studenter och doktorander har svårt att till fullo vara en del av kvalitetssystemet, eftersom de inte har möjlighet att delta i de aktiviteter som beskrivs som centrala i kvalitetssystemet, nämligen dialogerna.

Lärosätet har enligt de samlande underlagen organiserade former för informationsutbyte på alla nivåer och man betonar att kollegialitet är en viktig faktor för utveckling främst inom de olika ämnena och programmen. Utbildningsutvärderingarna innehåller självvärderingar som tas fram i samverkan

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

mellan många personer på institutionsnivå, däribland studenter. Bedömargruppen anser att ett starkt kollegialt inflytande över kvaliteten på lärosätet stärker möjligheten till delaktighet.

Lärosätet baserar enligt självvärderingen mycket av informationsspridning och tillvaratagande av information på de regelbundna dialogerna mellan ledningen och fakulteterna samt mellan fakultetsledningen och institutionerna. Lärosätet beskriver att man därigenom säkerställer att slutsatser som genererats av kvalitetssystemet integreras i verksamhetsplaneringen. Både på ledningsnivå och fakultetsnivå finns permanenta råd som handlägger de ärenden som kommer upp.

Lärosätet har enligt självvärderingen organiserade former för informationsutbyte på alla nivåer och man betonar att kollegialitet är en viktig faktor för utveckling, främst inom de olika ämnena och programmen. Utbildningsutvärderingarna innehåller självvärderingar som tas fram i samverkan mellan många personer på institutionsnivå, däribland studenter. Ur självvärderingen kan man läsa följande: "Universitetets vision, pedagogiska grundsyn och chefs- och medarbetarpolicy är utgångspunkten för de processer som bidrar till kvalitetssäkring av utbildning och forskning" [...] "För att främja delaktighet bör processerna inte vara alltför styrande utan också ge utrymme för spontanitet och frihet." Dessutom finns andra grundaktiviteter som sägs främja delaktighet och engagemang, som kursvärdering och kursanalys (grundaktivitet 7), programuppföljning (grundaktivitet 8) och forsknings- och utbildningsutvärdering (grundaktivitet 10 och 11).

Självvärderingen beskriver hur lärosätet uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos lärare, övrig personal, studenter och doktorander genom kollegiala processer. Man beskriver en mängd aktiviteter, där det finns möjlighet att diskutera kvalitetsfrågor (till exempel fakultetsnämnder, institutionsråd, institutionsmöten, kollegier och programråd). Men bedömargruppen anser att det saknas tydliga beskrivningar för hur till exempel kollegierna definierar vilka frågor som ska diskuteras och hur resultatet av de diskussionerna tas tillvara.

En grundläggande fråga för bedömargruppen att få klarhet i är hur lärosätets verksamhetsplaner och dialoger på ett konkret sätt är förankrade i den praktiska verksamheten, där engagemanget och kvalitetskulturen byggs. Positivt är att utbildningsutvärderingarna vart sjätte år fungerar bra, inte minst genom att inkludera, studenter, lärare och ansvariga. Ett stort problem enligt bedömargruppen är dock bristen på studentrepresentation i de beredande och i vissa fall beslutande organen på lärosätet – ett problem som lärosätet inte har arbetat tillräckligt med. I flera dialoger som är centrala för kvalitetssystemet får de inte delta och i de beredande processer som lärosätet betonar som mest betydelsefulla för kvalitetsarbetet är de inte heller med. Bedömargruppen är kritisk till att lärosätet inte låter studenterna vara med i vissa organ.

1.5 Lärosätet säkerställer att de resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet systematiskt tas tillvara i den strategiska styrningen, kvalitetsarbetet och i utvecklingen av kvalitetssystemet.

Uppfylld

Bedömningsgrunden är uppfylld. Bedömargruppen anser att lärosätet systematiskt samlar in och tar

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

till vara resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet. Insamlad statistik som är relaterad till utbildningens kvalitet följs upp, analyseras och är underlag i planerings- och utvecklingsarbetet.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att i första hand den ordinarie verksamhetsplaneringsprocessen används för dokumentation av arbetet i det övergripande kvalitetssystemet. Insamlad statistik som är relaterad till utbildningens kvalitet följs upp, analyseras och är underlag i planerings- och utvecklingsarbetet. Hela verksamheten använder systemet PUB (planering, uppföljning och budgetering) för riskanalys, verksamhetsplanering och budgetering. Även verksamhetsberättelsen genereras i det systemet.

Enligt självvärderingen presenteras och analyseras uppgifter med relevans för utbildningen i årsredovisningen. I de årligen fastställda planerings- och budgetförutsättningarna finns också statistik över utbildningen vid lärosätet och lärosätets mål. I verksamhetsdialogerna och fakulteternas dialoger med institutionerna behandlas utbildningen i verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser, grundaktiviteter i det övergripande kvalitetssystemet samt resultat och analys från de olika utbildningsutvärderingarna. Fakultets- och institutionsledningarna har egna dialogmöten inför verksamhetsdialogerna, där man planerar, följer upp och gör strategiska avvägningar.

Det framgår av årsredovisningen, universitetets verksamhetsplanering, protokoll från fakultetsnämnderna med mera att det finns underlag för beslut som baseras på underlag av relevans för bedömning av utbildningarnas kvalitet. Alltså görs exempelvis analyser av genomströmning, kursvärderingar och kursanalyser. Bedömargruppen anser att lärosätet systematiskt samlar in och tar till vara resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet och att det är ett gediget underlag som används i lärosätets dialoger och strategiska överväganden när det gäller utbildning och utbildningsutbud.

Bedömargruppen noterar att det även kontinuerligt förs en konstruktiv diskussion på lärosätet om vilka data och indikatorer som ska användas för att säkerställa god utbildningskvalitet.

1.6 Lärosätet säkerställer att den information som genereras av kvalitetssystemet publiceras och kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter och får en spridning inom organisationen

Inte uppfyllt

Bedömningsgrunden är inte uppfyllt. Bedömargruppen anser att lärosätet har en tydlig organisation för var man kan hitta styr- och policydokument, att det finns en systematisk återkoppling mellan fakulteterna och ledningen, att fakulteterna har återkommande nyhetsbrev och personalen på institutionerna informeras vid personalmöten samt att lärosätet har tydliga regler för hur kursvärderingar ska publiceras. Bedömargruppen anser att det är en brist att viktig information om utbildning på alla nivåer inte kan nås av avnämare utanför lärosätet. Kursvärderingar är bara öppna för interna användare och utbildningsutvärderingarna måste beställas.

På fakulteternas webbplatser finns relevanta styr- och policydokument och de skickar också ut

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

regelbundna nyhetsbrev. På fakultetsnivå finns enligt självvärderingen chefsmöten, och personalen informeras vid personalmöten. Kursvärderingarna återkopplas via en webbportal som ska presenteras för nya studenter när de börjar sin utbildning. Via webbportalen kan befintliga studenter och lärare ta del av till exempel kursvärderingarna, men informationen kan inte nås av externa intressenter eller potentiella studenter. Bedömargruppen anser att det är en brist att viktig information om utbildningen inte kan nås via till exempel en webbapplikation som är öppen för avnämare utanför lärosätet. Exempelvis framgår i underlagen att utbildningsutvärderingarna inte läggs ut på webben. Lärosätet har själva i självvärderingen angett att det finns förbättringspotential när det gäller informationen om och återkopplingen av utbildningsutvärderingarna, något som bedömargruppen instämmer i.

Bedömargruppen anser att lärosätet har en tydlig organisation för var man kan hitta styr- och policydokument, det finns en systematisk återkoppling mellan fakultet och ledning, fakulteterna har återkommande nyhetsbrev och personalen på institutioner informeras vid personalmöten samt att lärosätet har tydliga regler för hur kursvärderingar ska publiceras. Bedömargruppen anser dock att det finns brister i hur den information som genereras av kvalitetssystemet kommuniceras ut till studenter och personal på ett sätt som gör att den tas tillvara, något som lärosätet också påpekar i sin självvärdering. Ett exempel är återkoppling på genomförda kursvärderingar, där svarsfrekvensen är låg och få studenter nås automatiskt av sammanställningen av resultaten.

Bedömningsområde: Förutsättningar**Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet***Tillfredsställande*

I sitt kvalitetssäkringssystem fokuserar lärosätet på att säkerställa goda förutsättningar för utbildning. Lärosätets kvalitetssystem behandlar olika dimensioner i förhållande till ramvillkoren för undervisning och vägledning vid lärosätets olika utbildningsverksamheter. De ramvillkoren är nödvändiga för att uppnå goda resultat.

Kvaliteten på utbildningarna är till stor del knuten till att lärarna i alla utbildningar har den kompetens som krävs. Kvalitetssäkringssystemet innehåller rutiner för att säkerställa att lärare med adekvat kompetens rekryteras.

Möjligheterna till professionell och pedagogisk utveckling är avgörande för att medarbetarnas kompetens ska kunna upprätthållas. Det är därför ett fokusområde i kvalitetssäkringen av utbildningarna att det finns tillräckliga möjligheter till att upprätthålla och utveckla medarbetarnas kompetenser. Lärosätet tillgodoser behovet av kompetensutveckling på ett systematiskt och adekvat sätt.

Både de fysiska förutsättningarna som infrastruktur, studenternas resurser och lärarresurser är viktiga i relation till studenternas lärande. Vid kvalitetssäkring är det därför viktigt att lärosätet säkerställer en hög kvalitet inom de områdena. Lärosätet har adekvata och systematiska processer för att säkerställa

en god lärandemiljö för studenterna.

Att lärosätet säkerställer att studenter och doktorander har goda möjligheter att fullfölja sin utbildning inom föreskriven tid är också en del av kvalitetssäkringen av utbildningarna. Därför måste även de åtgärderna ingå i en utvärdering av utbildningarna. I kvalitetssäkringssystemet finns processer som säkerställer att studenter och doktorander kan genomföra sina utbildningar, men bedömaregruppen anser att det finns luckor i processerna.

Bedömaregruppen har identifierat följande styrkor och utvecklingsområden:

Styrkor:

- Lärosätet följer systematiskt upp rekryteringsplaner och lägger lika stor vikt vid forskningsmeriter och pedagogisk skicklighet vid rekrytering.
- En betydande del av lärosätets rekryteringar är externa, antingen nationellt eller internationellt.
- Lärosätet har en god systematik till professionell och pedagogiska utveckling för anställda.
- Lärosätet har väl utvecklade ledarskapsprogram och stöd för chefer.
- Lärosätet har en systematisk planering av lokalbehov.
- Lärosätet ger en omfattande introduktion till nya studenter.

Utvecklingsområden:

- Lärosätet bör utveckla ett centralt stöd för studievägledningen, som är placerat vid institutionerna.
- Lärosätet bör inrätta ett starkare system för kvalitetssäkring i undervisningsmiljön.
- Lärosätet bör involvera studenter och doktorander mer i utvärderingar av infrastruktur, studiestöd och lärarresurser.
- Lärosätet bör utveckla användningen av målmatriser.

2.1 Lärosätet säkerställer att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov.

Uppfylld

Bedömningsgrunden är uppfylld. Kompetensförsörjningen är ett område som har ett starkt fokus på lärosätet. Bedömaregruppen anser att kvalitetssäkringen sker på ett ansvarsfullt sätt och att rekryteringen av lärare är strukturerad och systematisk. Planläggning och uppföljning av kompetensförsörjningen är dokumenterat i fakultetsnämndernas och institutionernas verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser.

Rekrytering ingår i aktiviteten Uppföljning av kompetensförsörjning i lärosätets kvalitetssystem, och sker på 1-årsbasis. Rekrytering tas upp i verksamhetsdialogerna mellan universitets- och

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

fakultetsledningen. Det finns, enligt självvärderingen, kompetensförsörjningsplaner som går igenom i samband med de återkommande dialogerna. Resultatet av dialogerna återkommer i verksamhetsplaneringen och budgetarbetet. Bedömaregruppen anser att det finns en god systematik i det arbetet. Bedömaregruppen noterar att det också på institutionsnivå finns en systematik i kompetensförsörjningen, och i det arbetet kan det också från universitetsledningen komma förslag till strategiska satsningar.

Lärosätet har en anställningsordning, *Anställningsordning för akademiska anställningar 2020*, som fastställs av universitetsstyrelsen. Universitetsstyrelsen blir också, enligt självvärderingen, involverad genom att de får regelbundna rapporter om rekryteringen, eftersom det betraktas som ett strategiskt mål. Av självvärderingen framgår att universitetsledningen 2017 lät internrevisionen granska arbetet med strategisk kompetensförsörjning och 2020 granskade revisionen universitets rekryteringsprocesser. De senaste åren har rekryteringsprocesserna varit i fokus i fakulteternas och institutionernas verksamhetsplanering. Enligt självvärderingen ingår det i fakultetsnämndernas uppgifter att följa upp kompetensförsörjningen på en övergripande nivå. När behov där identifieras ska en handlings- eller åtgärdsplan tas fram. Varje fakultet har en lärarförslagskommitté, vars uppgift bland annat är att bereda anställningsärenden, befordringar och strategiska frågor om rekrytering. De har också en kvalitetssäkrande roll för hela rekryteringsprocessen, vilket bedömaregruppen anser är viktigt för att säkerställa kvaliteten i rekryteringsprocessen.

Kompetensförsörjningsplaner ska tas fram på enhetsnivå inom institutionerna och uppdateras minst en gång per år. Institutionerna bereder anställningsärenden till fakultetens lärarförslagskommitté. Rekrytering ska, enligt självvärderingen, grundas i ett behov förankrat i kompetensförsörjningsplanen. I anställningsprofilen ska behörighet och bedömningsgrunder anges. Behov och profil granskas i lärarförslagskommittén. Det ges i självvärderingen ett antal exempel på hur olika fakulteter och institutioner arbetar med kompetensförsörjning.

Kvalitetssäkring av kompetensförsörjningen sker även vid utbildningsutvärderingarna vart sjätte år. Handelshögskolan använder exempelvis ett system, ackrediteringssystemet AACSB, för att säkerställa personalens sammansättning. Bedömarna ser positivt på den här systematiken när det gäller att säkerställa nödvändig kompetensförsörjning. Bedömaregruppen anser att det är tillfredsställande att ett av lärosätets strategiska mål är att rekrytera medarbetare med nödvändig yrkeskompetens. Det finns systematiska åtgärder i förhållande till långsiktig planering, för att balansera personalresurserna med de enskilda utbildningarnas förväntade behov. I universitetets kvalitetssystem ingår att rekrytering av lärare är en integrerad del av kvalitetssystemet. Det framkom vid intervjuerna att pedagogisk kompetens hade lika stor vikt som forskningsmeriter vid tjänstetillsättningar, vilket bedömaregruppen anser ytterligare förstärker slutsatsen att lärosätet har ett väl fungerande system för att säkerställa lärarnas kompetens.

I det material som lämnats till bedömaregruppen är det oklart i vilken utsträckning lärosätet fokuserar på internationell rekrytering. I samband med intervjuerna vid platsbesöken framkom att rekryteringsstrategin var ämnesberoende. Inom vissa ämnen lades stor vikt på internationell rekrytering för att hitta rätt kompetens, t.ex. inom teknikområdet, medan det inom till exempel ekonomiområdet var mindre aktuellt med tanke på utbildningens mer nationella fokus. Bedömaregruppen konstaterar att det finns olika behov av internationell rekrytering inom de olika

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

yrkesområdena.

I självvärderingen framgår inte i vilken utsträckning rekryteringen till ledande befattningar (docent eller professor) huvudsakligen sker internt eller externt. Vid intervjuerna klargjordes att det inom vissa ämnesområden kan vara svårt att hitta kompetenta externa kandidater. Inom vissa ämnen är det inte så mycket konkurrens, medan det i större ämnen finns bättre möjligheter till extern rekrytering.

2.2 Lärosätet säkerställer att de tillhandahåller en främjande miljö som ger undervisande personal möjlighet att utveckla såväl sin pedagogiska kompetens som sin ämneskompetens, samt förutsättningar att bedriva sitt arbete på ett effektivt sätt.

Uppfylld

Bedömningsgrunden är uppfylld. Bedömargruppen anser att det görs stora insatser på lärosätet för att främja både yrkeskompetens och pedagogisk kompetens samt för att säkerställa en god arbetsmiljö.

I självvärderingen framhålls kompetensförsörjningsplaner samt planerings- och utvecklingssamtal (PU-samtal) som viktiga instrument för att säkerställa att medarbetarna kan utveckla sin pedagogiska kompetens och ämneskompetens. De dokument som lyfts fram som centrala är universitetets pedagogiska grundsyn *Pedagogisk grundsyn för Örebro universitet 2019*, utbildningsstrategin *Utbildningsstrategi 2021* och visionen för utbildning med hög kvalitet *Vision för utbildning med hög kvalitet 2017*. Kompetensförsörjningsplanerna är även här ett verktyg för verksamheten att identifiera ämnets kompetensbehov.

Enligt självvärderingen finansierar fakulteterna högskolepedagogiska utvecklingsprojekt. Enheterna gör också egna satsningar. På sedvanligt sätt har lärare tid avsatt för forskning beroende på anställningskategori. Tillsvidareanställda lärare i alla kategorier ska ha högskolepedagogisk utbildning som motsvarar minst tio veckors heltidsstudier. Högskolepedagogiskt centrum har en central roll i att arbeta med detta. Den som genomgått högskolepedagogisk utbildning kan ansöka om att bli excellent lärare enligt *Riktlinjer för att utse excellenta lärare 2017*. Enligt självvärderingen är det ett sätt synliggöra och premiera särskilda pedagogiska kompetenser.

I samband med att slutliga förslag till verksamhetsplan tas fram görs också en avstämning med administrativa enhetschefer vid institutionerna om ifall prioriteringar stämmer överens med institutionernas behov av bland annat kompetensutveckling.

Lärosätets självvärdering beskriver kompetensförsörjningsplanerna samt planerings- och utvecklingssamtalen, som är en viktig del för att lärare ska ha möjlighet att utveckla både professionell och pedagogisk kompetens. Kompetensförsörjningsplanerna innehåller också verktyg för att identifiera de enskilda ämnenas kompetensbehov. Vid de årliga planeringsmötena och utvecklingssamtalen bestäms behovet av kompetensutveckling, och uppföljning sker vid nästkommande år. Vid platsbesöket stärktes bilden av att lärosätet har ett välfungerande system för kompetensutveckling, där inte minst Högskolepedagogiskt centrum (HPC) är en viktig stödresurs. Lärare har, enligt bedömargruppen, goda möjligheter till både professionell och pedagogisk

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

utveckling, vilket är avgörande för att utbildningarna ska kunna säkerställas på en tillräcklig nivå och ge aktuell yrkeskompetens.

Enligt självvärderingen erbjuds ett antal kurser för utbildare, för att uppgradera kompetensen inom det pedagogiska området. Tillsvidareanställda lärare ska ha minst 10 veckor behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning, övrig undervisande personal två veckor. Efter att ha avslutat utbildningen på 10 veckor är det möjligt att ansöka om att bli *excellent lärare*, vilket syftar till att lyfta fram och tilldela specialpedagogiska kompetenser. Bedömargruppen ser initiativet som en motiverande faktor för att höja den pedagogiska kvaliteten i undervisningen.

På lärosätet finns också, enligt självvärderingen, möjlighet att skaffa sig en ledarskapsutbildning för alla som har chefsbefattningar. Det kan, enligt bedömargruppen, potentiellt vara en viktig faktor för att säkerställa nödvändig ledningskompetens i förhållande till undervisning, forskning och administration. En sådan verksamhet kan, enligt bedömargruppen, ha stor betydelse för att kvalitetssäkra både utbildning och forskning, och bedömargruppen anser att det är ett kraftfullt verktyg för att säkerställa att chefer har rätt kompetens.

Vart fjärde år genomförs enligt självvärderingen en medarbetarundersökning som fokuserar på arbetsbelastning, arbetsuppgifter och arbetsmiljö. Det systematiska tillvägagångssättet är enligt bedömargruppen avgörande för att säkerställa medarbetarnas välbefinnande och goda arbetsförhållanden. Av underlagen framgår det inte på vilket sätt undersökningarna används för att säkerställa en främjande miljö, vilket bedömargruppen anser är ett utvecklingsområde.

2.3 Lärosätet säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande och att dessa används på ett effektivt sätt.

Uppfylld

Bedömningsgrunden är uppfylld. Bedömargruppen anser att, i förhållande till infrastruktur, studiestöd och läranderesurser är bedömningsgrunden uppfylld. Infrastrukturfrågor tas upp i flera sammanhang och olika nivåer, bland annat i studentenkäter och i särskilda dialoger.

Av både självvärderingen som platsbesöken är det tydligt att lärosätet arbetar mot att säkerställa en tillfredsställande nivå med hänsyn till infrastruktur, studentstöd och läranderesurser. Det sker på olika nivåer i organisationen. Säkerställandet sker enligt självvärderingen främst genom kursutvärderingar och utbildningsutvärderingar. Frågorna är också en del av den regelbundna dialog som universitetsdirektören ska ha med respektive avdelningschef inom ramen för grundaktiviteten *uppföljning av läranderesurser och studentstöd*.

I självvärderingen nämns tillgång till studieplatser och grupprum och att det finns ett system där den som har använt lokalen omedelbart efteråt kan lämna feedback via en terminal. Lärosätet genomför studentenkäter, där bland annat infrastrukturfrågor tas upp. Lärosätet har haft en behovsdialog om lokalerna inom exempelvis lärarutbildningen. Inför renoveringar deltar en koordinator från Högskolepedagogiskt centrum för att bland annat koordinera lärmiljöinitiativ, synliggöra

högskolepedagogiska frågor och samordna roller. Koordinatorn arbetar med detta tillsammans med pedagogiska utvecklare och stödfunktioner. I samband med platsbesöken framkom att både studenter och lärare föreföll nöjda med utbildningslokalerna och de tillhörande infrastrukturerna. Enligt självvärderingen diskuteras infrastrukturfrågorna i alla forum och på alla nivåer. Vissa instanser har ett större ansvar, som koordinatörerna på Högskolepedagogiskt centrum. I samband med intervjuerna framkom att de dialoger som beskrivs i kvalitetssystemet som grundaktivitet 2 (Dialog om stöd till kärnverksamhet) och 3 (Uppföljning av läranderesurser och studentstöd) är överlappande. Det är även svårt att från minnesanteckningar och agendor från möten mellan universitetsdirektören och cheferna i stödfunktionerna se en systematik i det arbetet. Men det framkom vid intervjuerna att frågor om infrastruktur, studentstöd och läranderesurser dock ofta är på agendan i de dialogerna.

Studievägledning erbjuds vid respektive institution inom samtliga ämnen och program. Institutionerna är också ansvariga för att säkerställa, följa upp och kvalitetssäkra studievägledningen.

Bedömargruppen ser ett potentiellt problem i att alla delar av studievägledningen, inklusive kvalitetssäkringen, finns på den enskilda institutionen och att det inte finns någon systematisk utvärdering av hela systemet. Vid intervjuerna framkom dock att studenterna föreföll nöjda med studievägledningens funktionen.

Enligt självvärderingen erbjuder lärosätet och studentkåren studenterna en introduktion till studierna och det studiesociala. En utvärdering av introduktionen görs varje termin. Lärosätet erbjuder också doktoranderna introduktioner, där de bland annat informerar om utbildningsregler, om stöd från universitetsbiblioteket och stresshantering samt rutiner vid studierna och handledning. Lärosätet och studentkåren genomför en introduktion för studenterna. Introduktionen innehåller både introduktion till studierna och till de sociala aktiviteter som studentkåren erbjuder. Efter varje introduktion genomförs en utvärdering. Doktoranderna erbjuds en introduktion om regler, stöd från universitetsbiblioteket, stresshantering och liknande frågor. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet anstränger sig för att introducera studenter och doktorander till sina respektive studier.

Universitetsbiblioteket har kontaktbibliotekarier som är knutna till ämnen och program och som ansvarar för undervisning i informationssökning. Kontaktbibliotekarier och skrivhandledare arbetar enligt självvärderingen integrerat i utbildningarna och i nära samverkan med undervisande lärare. Universitetsbiblioteket, campusavdelningen och Högskolepedagogiskt centrum har utvecklat bibliotekets lokaler för att skapa aktivt lärande. Universitetsbiblioteket, kurser i akademiskt skrivande och informationssökning utvärderas främst via kursutvärderingarna. Samtal mellan lärare och kursansvariga är också ett sätt att utveckla verksamheten kontinuerligt. Särskilda metoder, som "user experience", används för att fånga upp användares synpunkter. Befintliga utvärderingar, som den interna forskningsutvärderingen, har också använts av universitetsbiblioteket för att se hur deras tjänster kan utvecklas och komma till nytta. Det görs en betydande insats för att främja studenternas kompetenser i akademiskt skrivande. Bedömargruppen konstaterar att universitetsbiblioteket ger ett viktigt stöd till studenterna i att utveckla sina färdigheter i relation till informationssökning och akademiskt skrivande.

Studentavdelningen ansvarar för att besvara frågor om antagning och examination. Avdelningen organiserar olika former av studieinformation, exempelvis schema och kursplaner, som kan nås genom lärplattformen Studenttjänster. På studentavdelningens studentcentrum kan studenterna få hjälp med exempelvis tentamensinformation och hjälp med hänvisning till andra stödfunktioner.

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

Studentavdelningen säkerställer att studentstödet är ändamålsenligt genom en nära kontakt med Örebro studentkår och ett samarbete med andra lärosäten. Lärosätet har också särskilt pedagogiskt stöd till studenter som upplever hinder i studiesituationen på grund av en funktionsnedsättning, FUNKA. Bedömaregruppen noterar att det görs stora insatser även på det området för att stödja studenterna, men det framgår inte av underlagen om stödet är tillräckligt systematiskt och målinriktat.

Bedömaregruppen anser att flera av studenternas och doktorandernas synpunkter bör beaktas i relation till teman som infrastruktur, studiestöd och läranderesurser. Vid platsbesöken framgick att de enkäter som skickas ut till studenterna om synpunkter och behov är en stor styrka när det gäller att ta reda på studenternas åsikter. Även om lärosätet bör beakta studenternas synpunkter måste de samtidigt vara medvetna om att deltagandet i dessa enkäter ibland är väldigt lågt. Därför kan underlaget för bedömning vara bristfälligt.

2.4 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att studenter och doktorander ges goda förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Uppfylld

Bedömningsgrunden är uppfylld. Sammantaget är bedömaregruppen medveten om att lärosätet fokuserar på genomförandet av utbildningsprogram och att relevanta verktyg används för det. Inom vissa delar finns dock här möjligheter till förbättringar, exempelvis processen med doktorandernas individuella studieplan.

Av både självvärderingen och platsbesöken är det klart att lärosätet har intensioner om att säkerställa att studenterna och doktoranderna kan genomföra sin utbildning inom planerad studietid. I bl.a. självvärderingen nämns vikten av att studenter med rätt förkunskaper antas till utbildningarna. Det regleras i antagningsordningen.

Från självvärderingen framgår att målmatriser används för att hjälpa till i arbetet med att säkerställa progression i utbildningen. Bedömaregruppen anser att det är mycket positivt att det arbetas systematiskt med målmatriser, även om det arbetet kunde vara bättre dokumenterat.

När det gäller doktorandernas genomströmning nämns i självvärderingen att uppföljning av den individuella studieplanen och den allmänna studieplanen är utformade för att följa progressionen. Doktorandens individuella studieplan följs upp av doktoranden och handledaren eller handledarkollegiet, och fastställs av prefekten minst en gång per år och oftare om det uppstår problem i studierna. Bedömaregruppen anser att det är lämpligt med löpande uppföljning och därigenom säkerställa att doktoranderna inte utan särskilda skäl blir väsentligt försenade i sin studietid. Av underlagen framgår att det inte är helt dokumenterat med en processbeskrivning om hur den individuella studieplanen specifikt hanteras, och om det finns skillnader mellan fakulteterna.

Samtantaget bedömer bedömaregruppen att det den nödvändiga systematiken för den individuella studieplanen inte finns. I samband med intervjuerna vid platsbesöken framkom att lärosätet är medveten om den bristen och att det finns utrymme för förbättringar på det området och att

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

indikatorerna för genomförandet bör följas upp närmare på universitetsnivå.

I intervjuerna vid platsbesöken nämns kursvärderingar och utbildningsutvärderingar som verktyg för att följa upp genomströmningen. Självvärderingen ger ett exempel från sjuksköterskeutbildningen från där man efter utvärderingen av en kurs har ändrat upplägget för att öka genomströmningen.

I grundaktiviteten *programuppföljningar*, se bedömningsgrund 3.5, följs genomströmningen upp. Programuppföljningar bygger på kursvärderingar och samtal inom kollegiet och med studenter. Vid grundaktiviteten *utbildningsutvärderingar* tas också genomströmning upp. Programuppföljningarna och utbildningsutvärderingarna följs sedan upp i fakultetsnämndens dialoger. Bedömargruppen anser att det är positivt att det genom uppföljningar och dialoger är fokus på genomströmningsproblematiken.

I självvärderingen nämns ett projekt om proaktiv studievägledning på institutionen för humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap. Syftet var att programstudenter ska få förståelse för sin utbildning och sina valmöjligheter. Bedömargruppen anser att det är ett lovvärt initiativ.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Tillfredsställande

Lärosätet har nyligen infört en ny organisation och ett nytt kvalitetssystem. Den nya ansvarsfördelningen följer en tydligare linjeorganisation än tidigare och har blivit grund för ett mera formaliserat samarbete över hela lärosätet. Det finns genomgående tydliga regeldokument och instruktioner för arbetet. De flesta relevanta styrdokument har uppgraderats och utformats för den nya organisationen. Lärosätet har tydliga styrdokument för forskarutbildning. Lärosätet arbetar medvetet för studentaktiverande moment i utbildningarna och betonar värdet av studentengagemang i utbildningsplaneringen. Det är positivt att lärosätet har definierat vad man menar med forskningsanknuten utbildning och arbetar på många sätt för att säkerställa sambandet mellan forskning och utbildning. Lärosätet har rutiner för att säkerställa att utbildningar utformas och genomförs med koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer.

Lärosätet har ett överlag välfungerande system för uppföljning och utvärdering av utbildning. Kursvärderingar, programutvärderingar och utbildningsutvärderingar är planerade i cykler. Det finns tydliga anvisningar för hur utvärderingar ska göras, och bedömargruppen ser många exempel på att utvärderingar sammanställs och följs upp på ett systematiskt sätt. Den formella dokumenterade uppföljningen kompletteras av många informella men regelbundna möten för diskussioner om kvalitetsarbetet med utbildningar. Utvecklingsområden är hur kursvärderingar genomförs, hur lärosätet tillgodoser att relevanta interna och externa intressenter nås av granskningsresultat och hur externa intressenter andra än för professionsutbildningar blir involverade i kvalitetsarbetet.

Styrkor:

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

- Lärosätet har tydliga styrdokument och en omfattande process för att inrätta nya utbildningar och lägga ned utbildningar.
- Lärosätet har en tydlig arbetsordning för att planera det samlade utbildningsutbudet.
- Lärosätet sätter stort fokus på att studenterna ska ta en aktiv del i lärandeprocesserna.
- Lärosätet arbetar på många sätt för att stärka kopplingen mellan undervisning och forskning.
- Lärosätet har tydliga styrdokument och arbetar medvetet för en tydlig konstruktiv koppling mellan mål, undervisning och examination inom grundutbildning och forskarutbildning.
- Lärosätet har en modell för utvärdering och uppföljning med tydlig ansvarsfördelning och med formaliserad cyklicitet.
- Lärosätet har infört täta och formaliserade dialoger mellan olika nivåer för att fånga upp och hantera frågor på adekvat nivå.

Utvecklingsområden:

- Lärosätet bör se över hur andra relevanta externa parter än stora anordnare av verksamhetsförlagd utbildning (VFU) kan involveras i planering och uppföljning av utbildning.
- Lärosätet bör utveckla hur granskningsresultat återkopplas på ett adekvat sätt till berörda intressenter.
- Lärosätet bör intensifiera åtgärder för att tillgodose studenters och doktoranders deltagande i berednings- och beslutsprocesser.

3.1 Lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande samt nedläggning av utbildningar.*Uppfylld*

Bedömningsgrunden är uppfylld. Lärosätet har utvecklat en omfattande process för inrättande av nya utbildningar och nedläggning av utbildningar. Synpunkter tas in från relevanta parter, i en fastlagd ordning och med tydlig ansvarsfördelning. Lärosätets samlade utbildningsutbud planeras med en tydlig arbetsordning. Allt detta anser bedömargruppen är styrkor. Bedömargruppen anser däremot att hur förslag till nya utbildningar initieras och utreds inte alltid följer fastslagna riktlinjer, särskilt när det gäller högt prioriterade satsningar. Stora återkommande VFU-anordnare finns med i planeringen på ett tidigt stadium, men bedömargruppen anser att det är ett utvecklingsområde hur lärosätet kan involvera andra relevanta externa parter i planeringen.

I självvärderingen framgår att universitetets utbildningsstrategi styr prioriteringar och utveckling av utbildningsutbudet. Inrättning av utbildning sker enligt en fastställd delegationsordning, *Rektors och prorektors delegationer*, 2021. Kriterier för inrättande har fastställts gemensamt av fakultetsnämnderna enligt *Kriterier för inrättande av huvudområden på grundnivå*, 2009, *Kriterier för inrättande av huvudområden på avancerad nivå*, 2009, *Kriterier för inrättande av ämnen inom utbildning på forskarnivå*, 2021 och *Kriterier för inrättande av andra områden*, 2015. Det finns en utarbetad instruktion för att inrätta och revidera program, *Instruktion för ansökan om inrättande eller*

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

revidering av utbildningsprogram och fastställande av utbildningsplan, 2017. Där sägs tydligt att det är institutioner som ansöker om att inrätta utbildningsprogram.

I självvärderingen framgår att initiativet kan tas på alla nivåer, exempelvis lärosätets ledning med hänvisning till behov av strategiska satsningar. Handläggare på central nivå ska involveras tidigt i processen. Utbildningsplan och ansökan om ny utbildning bedöms och fastställs av fakultetsnämnden. Beslut om att inrätta eller avveckla utbildning görs av prorektorn efter förslag från fakultetsnämnden. Ansökan ska innehålla en omvärldsanalys för hur den planerade utbildningen förhåller sig till det omgivande samhället och utbildningar på andra lärosäten. Om utbildningsprogrammet påverkar andra institutioner ska avtal med dem finnas med. I instruktionen för ansökan och i självvärderingen listas de aspekter som ska tas med i den utredning som föregår inrättandet av ny utbildning. Prefekten ansvarar för att förslagen är förankrade i verksamheten och ansökan utarbetas inom ramen för programråden. Platsbesöken visade att programråden har en central roll i att utarbeta förslag till nya eller förändrade utbildningar. I programråden finns representanter för lärare, studenter och externa parter. Platsbesöken visade också att man inte alltid lyckas få studentmedverkan i programråden, men att situationen har förbättrats. Om utbildningen innehåller VFU ska lärosätet göra överenskommelser om det med berörda parter, och platsbesöken bekräftade att lärosätet gör det. Platsbesöken visade att när lärosätets ledning har tagit ett initiativ, kan beredningen initialt göras vid sidan av institutionen, men berörda enheter har alltid möjlighet att yttra sig. Det anser bedömargruppen är positivt. Bedömargruppen anser att lärosätet har tydliga riktlinjer och styrdokument för att inrätta nya utbildningar och att det är en styrka.

Det finns även fastställda rutiner för avveckling av utbildning, *Rutiner för avveckling av utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå – riktlinjer vid Örebro universitet, 2014*. Det finns lagstiftning och avtal som gör att studentombud, fackliga företrädare och skyddsombud har en viktig roll i den processen och det beskrivs tydligt i handlägningsordningen. Här framkommer att institutionen är ansvarigt för att utreda ärendet, men det är också tydligt att initiativ kan komma från olika nivåer. Bedömargruppen anser att lärosätet har tydliga riktlinjer och styrdokument också för att vid behov avveckla utbildningar.

Prioriteringar mellan utbildningar sker enligt självvärderingen med utgångspunkt i lärosätets utbildningsstrategi och pedagogiska principer. Prorektorn ansvarar för att inrätta ämnen och huvudområden. Vid platsbesöken framkom att universitetsledningen har ett stort engagemang i lärosätets samlade utbildningsutbud och planeringen i samverkan med fakulteterna och institutionerna. Planläggning av undervisningsutbudet är en central del i dialogen mellan fakulteterna och institutionerna. Medsända dokument visar att planering av utbildningsutbud finns med vid de flesta dialoger mellan universitetsledningen och de olika fakulteterna och mellan fakultetsledningarna och institutionerna. Platsbesöken visade att några frågor som diskuterats under senaste året är balansen mellan kurser och program samt hur man ska förhålla sig till utbildningar som är angelägna att ge ur ett nationellt perspektiv men är dyra att driva. Platsbesöken visade att även om initiativ till att inrätta nya utbildningar kan komma från alla nivåer, är det innehållsmässiga primärt en fråga för kollegiet. Bedömargruppen anser att lärosätet bedriver ett tydligt och systematiskt arbete för att planera nya utbildningar.

Bedömargruppen anser att lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning för genomförande och utveckling

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

av befintliga utbildningar, där det mesta ligger på fakultets- och institutionsnivå. Enligt självvärderingen sker det mesta av utvecklingsarbetet kontinuerligt ute i verksamheten, och platsbesöken visade att programråden har en central roll. Lärosätet arbetar aktivt för att utbildningen ska ges inom kompletta miljöer när det gäller lärarkompetens och aktiv forskning inom området. I dokumentet *Kursplaner för kurser på grundnivå och avancerad nivå – riktlinjer vid Örebro universitet avancerad nivå, 2019* beskrivs ingående hur kursplanerna ska vara utformade och beslutsgången för dem. Däremot beskrivs inte hur arbetet för att ta fram kursplaner ska ske samt hur lärare och studenter involveras. Självvärderingen och platsbesöken visar dock att arbetet med att revidera och fastställa kursplanerna inför kommande termin sker genom processer och riktlinjer, med regelbundna möten i lärarkollegiet där också studentrepresentanter deltar. Det vardagliga kollegiala samarbetet tillmäts alltså stor betydelse. Bedömargruppen ser de här formaliserade kollegiala mötena som en styrka. Vid platsbesöken framkom att externa parter har en viktig roll i professionsutbildningarna, både när det gäller kursplaner och programmen som helhet. Det ser bedömargruppen som en styrka. För andra utbildningar är kontakterna mera sporadiska och ofta beroende av person. Det ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Beslut om fastställande av kursplaner fattas av prefekten efter föredragning av enhetschefen. Det gäller även kurser inom program. Det är inte reglerat om beslut behöver föregås av diskussioner med företrädare för andra fakulteter eller institutioner om det kan finnas närliggande kurser. Men vid platsbesöken förtydligade lärosätet att samordningen i utbildningsutbudet diskuteras i samverkansorgan, som utbildningsstrategiska rådet. Beslut om fastställande av utbildningsplaner fattas av fakultetsnämnden. Universitetet säkerställer via riktlinjer, information och rutiner att kurs- och utbildningsplaner innehåller de uppgifter som anges i högskoleförordningen och hanteras på rätt sätt. Bedömargruppen anser att lärosätet sammantaget har väl fungerande regler och rutiner för att hantera kursplaner.

3.2 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna, vilket också återspeglas i examinationen.

Uppfylld

Bedömningsgrunden är uppfylld. Den samlade bilden som bedömargruppen har fått är att lärosätet mycket medvetet arbetar för att främja ett studentaktivt lärande. Lärosätet säkerställer att studenterna tar en aktiv del i lärandeprocesserna, bland annat genom att lärosätet vid olika granskningar lägger särskild vikt vid studenternas självständighet. Det finns en stor variation av studerandeaktiva arbetsformer mellan olika program. Lärosätet arbetar på flera sätt för att också säkerställa att examinationer ska vara studerandeaktiva. Allt det anser bedömargruppen är styrkor.

I självvärderingen framhålls att tillsvidareanställda lärare ska ha genomgått en tio veckors högskolepedagogisk utbildning. Utbildningen genomförs inom ramen för Högskolepedagogiskt centrum som också ger en rad andra kurser och pedagogiskt stöd. Vid platsbesöken framkom att det högskolepedagogiska tänkandet är väl förankrat ute bland lärarna, men att det finns behov av ytterligare utbildningsåtgärder. Självvärderingen ger flera exempel på studentaktiverande

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

undervisningsformer. Seminarier är centrala för många utbildningar. I andra utbildningar tillämpas de pedagogiska metoderna flippat klassrum, basgrupper och problembaserat lärande.

Vid inrättande och vid uppföljningar av utbildningar granskas det studentaktiva lärandet utifrån ESG-standarder om utbildningsidén och förutsättningar för lärande, enligt *Ramverk för intern utbildningsutvärdering, ORU 201/06980* och andra styrdokument, *Instruktion för ansökan om inrättande eller revidering av utbildningsprogram och fastställande av utbildningsplan ORU 2017/04556*. Ämnena ska då, utifrån den pedagogiska grundsynen, beskriva hur de skapar förutsättningar för studenterna att ta eget ansvar för sitt lärande. Specifikt ska utvärderingarna svara på frågorna:

- Hur är utbildningen utformad, så att studenterna tränas i att självständigt söka kunskap, urskilja, identifiera och lösa problem samt kritiskt värdera olika källor?
- Hur är utbildningen utformad, så att studenterna tränas i att inom sitt område kunna bedöma och värdera forskning och utveckla beredskap att ompröva tidigare kunskap och på vilka sätt skapas det förutsättningar för studenterna att ta eget ansvar för sitt lärande?

Vid platsbesöken framkom att lärosätet på olika sätt arbetar för att nya utbildningar ska ha studentaktiverande arbetsformer och att sådana ska inarbetas också i existerande utbildningar. Bedömargruppen anser att det medvetna arbetet för att skapa studerandeaktiva arbetsformer är en styrka.

Självvärderingen ger exempel på att utvärderingar har lett till modifieringar av studerandeaktiva inslag. På civilingenjörsutbildningar infördes den pedagogiska modellen *Conceive Design Implement Operate (CDIO)* för att få ett studerandeaktivt arbetssätt och bättre förbereda studenterna för yrkeslivet. En utvärdering kom fram till att metoden var bra, men att lärosätet måste medvetandegöra lärarna ytterligare och stärka dem i metodiken. Det arbetet pågår för närvarande och är bland annat tänkt att leda till ett utvidgat internationellt engagemang. Att på detta sättet följa upp en särskild satsning och föreslå åtgärdsprogram anser bedömargruppen är ett exempel på att kvalitetssystemet fungerar.

Lärosätet har beslutat att formerna för examination av kursmålen ska vara beskrivna i kursplanerna för varje kurs. När det gäller studerandeaktiva examinationsformer så nämns begreppet i självvärderingens beskrivning av seminarieformen, men det finns ingen ytterligare genomgång där eller i det bifogade dokumentet *Riktlinjer för examination för utbildning på grundnivå och avancerad nivå – betygskriterier ORU 2022/001508*. Vid platsbesöken framkom däremot att lärosätet i stor utsträckning använder studentaktiva examensformer, som seminarier, praktiska prov och examination i samband med interprofessionellt lärande. Bedömargruppen anser det medvetna arbetet för att också skapa studerandeaktiva examinationsformer är en styrka.

3.3 Lärosätet säkerställer ett nära samband mellan forskning och utbildning i verksamheten.

Uppfylld

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

Bedömningsgrunden är uppfylld. Lärosätet har som strategiskt mål att det på varje utbildningsnivå ska finnas forskningsaktiva lärare och att alla utbildningsmiljöer ska vara "kompleta" i betydelsen att det finns undervisning på alla nivåer och aktiv forskning. Forskningsanknytning har en central plats vid inrättande och utvärdering av utbildning, och det ska i största möjliga utsträckning vara samma ämneskunniga lärare som bedriver både forskning och utbildning. Studenterna anser att forskningsanknytningen genomsyrar de flesta kurser.

Enligt självvärderingens bilaga *Örebro universitets strategiska mål 2018-2022*, 2017 är det ett av lärosätets strategiska mål att det på varje kurs ska finnas forskningsaktiva lärare. Vid inrättande av ämnen och fastställande av utbildningsplaner och instruktioner för ansökan om inrättande finns enligt självvärderingen tydliga kriterier om att lärarna ska vara aktiva forskare. Det anser bedömargruppen är en styrka. Lärosätet arbetar målmedvetet för att professorer ska ta ansvar för forskningsanknytning i grundutbildningen och de förutsätts delta i grundutbildningen till 20 procent. Lärosätet vill också möjliggöra för lektorer att bedriva aktiv forskning genom att de har kompetensutvecklingstid på 20 procent. Vid platsbesöken framkom att det är ett tydligt mål vid planeringen på institutionsnivå och i utvecklingssamtal med lärare, vilket bedömargruppen anser är en styrka. Det är dock inte alltid lätt att implementera. Vid platsbesöken framkom att lärare upplever att stressen i arbetet ofta är stor och att de då kan prioritera den egna kompetensutvecklingen lägre. Vid platsbesöken gav också lärosätet exempel på att lärare ibland vill arbeta heltid med undervisning och inte utnyttja kompetensutvecklingstiden för att exempelvis bedriva egen forskning.

I självvärderingen beskrivs att lärosätet har tagit fram nya styrdokument för lärarrekrutering, *Riktlinjer för anställning ORU 2021/02108*, med ett tydligt syfte att säkerställa framtida forskningsmässig och pedagogisk kompetens. Vid platsbesöken framkom att institutionerna och fakulteterna arbetar något olika utifrån strategin för doktorandernas medverkan och träning i att undervisa. Det finns genomgående en positiv attityd till doktorandernas medverkan. På de flesta institutioner finns kravet att doktoranderna ska ha genomgått hela eller delar av den högskolepedagogiska utbildningen, för att delta i studentundervisningen. Bedömargruppen anser att det är en styrka att lärosätet har tydliga strategier för att nå undervisningsmässig kompetens bland sina forskare.

Forskningsanknytning kan definieras och beskrivas på olika sätt. Bedömargruppen ser det som en styrka att lärosätet i självvärderingen har beskrivit vad forskningsanknytning kan betyda: Forskningsanknytning kan handla om att lärarna är forskningsaktiva inom områden som är relevanta för utbildningen. Det kan vara att utbildningens innehåll är grundat i aktuell forskning och att studenterna bidrar i pågående forskningsprojekt. Det kan också handla om att studenterna tränas i att värdera forskning och självständigt söka kunskap. De kriterierna ska lärosätet beakta både när man ansöker om att inrätta nya utbildningar och utvärderar befintliga utbildningar. Lärosätet ska bland annat redovisa hur utbildningen som ska inrättas vilar på vetenskaplig grund. Den senaste forskningsutvärderingen som lärosätet initierade med externa bedömare, *ORU 2020*, hade en specifik fråga om utbildningsanknytning av forskning. Protokoll från genomgångar av utbildningsutvärderingar visar också att forskningsanknytning är en viktig punkt. Vid platsbesöken framkom att studenter från alla tre fakulteterna intygar att utbildningen genomsyras av forskning. Det gäller inte bara projektkurser utan all undervisning. Forskningsanknytning i undervisningen anser bedömargruppen är en styrka vid lärosätet.

Självvärderingen ger exempel från en institution som själva granskar hur forskningsanknytningen

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

avspeglas i kursplanerna inom ramen för ett pedagogiskt utvecklingsprojekt. Det finns även seminarier om forskningsanknytning som en kollegial fortbildning. Vid utbildningsutvärderingar följs forskningsanknytningen upp som ett av nio uppföljningsområden. Om forskningsanknytningen är svag, kan fakultetsnämnden besluta om åtgärder som sedan följs upp. Att forskningsanknytningen systematiskt följs upp ser bedömargruppen som ett bra exempel på medvetet kvalitetstänkande.

Självvärderingen ger exempel på en strävan att stärka forskningen inom områden som traditionellt varit huvudsakligen inriktade på undervisning, att vidareutveckla utbildningar så att de bättre kopplas till ämnets forskningsprofiler och att införa nya utbildningar med grund i starka forskningsmiljöer. Bedömargruppen anser att initiativen är styrkor.

3.4 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs med tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer.

Uppfylld

Bedömningsgrunden är uppfylld. Bedömargruppen anser att lärosätet har tydliga styrdokument som beskriver arbetet för konstruktiv länkning mellan mål, undervisning och examination. Vid inrättande och revidering av utbildningsplaner har lärosätet beslutat att det ska medfölja målmatriser som beskriver progressionen i att uppfylla nationella och lokala mål. Lärosätet följer upp den konstruktiva länkningen genom kursutvärderingar, programuppföljningar och utbildningsutvärderingar. Progression har en central roll i programutvärderingar, vilket framgår av insända handlingar, och en motsvarande struktur finns för forskarutbildning. Det finns återkommande möten där program- och kursledning samt lärare deltar för att planera kurser och hur de ska genomföras. Arbetet med kursutvärderingar fungerar inte alltid fullt ut. Bedömargruppen anser att det är ett utvecklingsområde.

Enligt självvärderingen ska utbildningens mål anges i lärosätets utbildningsplaner *Riktlinjer utbildningsplaner 2014*, både de som föreskrivs enligt högskoleförordningen och eventuella lokala mål enligt *Utbildningsplaner för utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå, 2014*. Där ska framgå vad studenterna ska ha uppnått för ett visst betyg. Kriterierna finns vanligtvis i studiehandledningen. En målmatris ska bifogas som illustrerar hur måluppfyllelsen säkerställs genom kurserna i hela utbildningen. Självvärderingen ger exempel på att målmatriser har ändrats för vissa utbildningar som svar på utbildningsutvärderingar. Enligt självvärderingen och *ORU 2017/04556 Instruktion för ansökan om inrättande* eller revidering av utbildningsprogram och fastställande av utbildningsplan. ska progressionen inom programmet tydligt beskrivas vid ansökningstillfället. I insända programutvärderingar framgår också att progressionen har en central roll i planering, uppföljning och revidering av program, även om progression inte nämns specifikt i instruktionerna för programutvärdering. Kursplaner ska enligt förordningar alltid innehålla mål för kursen. Av betygskriterierna ska det framgå hur betyg sätts i förhållande till kursens mål. Bestämmelserna för det beskrivs i *Riktlinjer för examination för utbildning på grundnivå och avancerad nivå – betygskriterier, 2019*. Bland annat ska detaljerade instruktioner för hur kursmålen examineras framgå av kursplanerna.

Åren 2014–2015 gjordes en systematisk genomlysning och revidering av alla forskarutbildnings

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

allmänna studieplaner, för att säkerställa att samtliga nationella mål behandlades och examinerades. Bedömargruppen anser att lärosätet visar ett systematiskt och väl fungerande arbetssätt för att säkerställa måluppfyllelse på sina utbildningar.

Bedömargruppen anser också att det är en styrka att lärosätet har inrättat Högskolepedagogiskt centrum med den viktiga uppgiften att stödja ansvariga i arbetet med att revidera och ta fram nya kurs- och utbildningsplaner. Vid platsbesöken framkom att Högskolepedagogiskt centrum i sina utbildningar för lärare betonar arbetet med att uppnå konstruktiv länkning på kurs- och programnivå. Man har utarbetat utbildningsmaterial och ger också kurser i det.

I kursvärderingarna tas frågan upp om kursen gjort att studenterna kan nå målen. I programutvärderingarna ska programansvariga bedöma om studenterna når examensmålen. Frågan tas även upp i utbildningsutvärderingarna, där det ska analyseras om miljön ger förutsättningar för att nå målen. De kursvärderingar som lärosätet har skickat in innehåller övergripande frågor om måluppfyllelse, men i allmänhet inte om den konstruktiva länkningen som sådan, dvs. hur olika specifika mål är kopplade till lärandeaktiviteter och examinationer. Enligt självvärderingen görs det avgörande arbetet för konstruktiv länkning i kollegierna. Vid platsbesöken framkom att det finns återkommande möten där program- och kursledning samt lärare deltar för att planera kurser och hur de ska genomföras. Det framkommer också vid platsbesöken att arbetet med kursvärderingar inte fungerar tillfredställande i dagsläget. Bedömargruppen anser att kursutvärderingar är ett utvecklingsområde.

Ansvaret för forskarutbildningen är, enligt självvärderingen och platsbesöken, fördelat på fakultets-, institutions och ämnesnivå. Ämnesföreträdarna har här en viktig roll. Lärosätet har relativt nyligen (2019) arbetat om riktlinjerna för allmänna studieplaner, för att säkerställa att examensmålen nås. De individuella studieplanerna följs upp varje år och rapporteras till fakultetsnämnden. Av vad som framkommer vid platsbesöken fungerar det, enligt bedömargruppen, i allt väsentligt bra. Ett utvecklingsområde är dock utvärderingen av forskarutbildningskurser. Studentinlagan tar upp problem med att utvärderingar av forskarutbildningskurser inte alltid sker på ett systematiskt sätt, och det framkom även vid platsbesöken.

3.5 Utifrån kontinuerliga uppföljningar och periodiska granskningar vidtar lärosätet de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna.

Uppfylld

Bedömningsgrunden är uppfylld. Bedömargruppen anser att lärosätet har en modell för utvärdering och uppföljning som är gemensam för hela lärosätet med en tydlig ansvarsfördelning och en formaliserad regelbundenhet. Fakulteternas forskarutbildningsämnen har ett tydligt ansvar i att utvärdera forskarutbildningskurser och de enskilda doktorandernas studieplaner och progression. Lärosätet använder UKÄ:s utbildningsutvärderingar och andra externa utvärderingar på ett systematiskt sätt. Kursvärderingar är centrala i lärosätets interna uppföljningar av utbildning, men är delvis ett utvecklingsområde. Lärosätet arbetar systematiskt för att fånga upp synpunkter från lärare. Vad avser externa parter fungerar det systematiskt när det gäller stora professionsutbildningar, men

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

mer tillfälligt när det gäller andra utbildningar. Täta och formaliserade diskussioner mellan olika nivåer gör att problem som kommit fram vid utvärderingar kan uppmärksammas och hanteras på adekvat nivå.

Grunden för de kontinuerliga uppföljningarna ligger, enligt självvärderingen, i kursutvärderingarna. För kursvärderingarna används det digitala verktyget Evasys. Kursvärderingarna är de enskilda studenternas främsta verktyg för att påverka utbildningarna och ligger till grund för programutvärderingarna, som i sin tur skapar bas för utbildningsutvärderingarna. En kursvärdering ska följas av en kursanalys. Enligt självvärderingen kan kursanalyser kompletteras med sammanställningar av dialoger, fokusgrupper eller analys av examinationsresultat. I självvärderingen betonas att det kollegiala samarbetet är grunden för kvalitetsutveckling. Vid platsbesöken framkommer att det finns regelbundna muntliga utbildningskollegier för kurser och program där lärare och studentrepresentanter deltar. Vid platsbesöken framkommer att det också finns muntliga formativa diskussioner med studenter på många kurser. Resultatet av arbetet presenteras i en kursrapport. Kursrapporten ska, enligt självvärderingen, återrapporteras till studenterna, men platsbesöken visar att det inte alltid fungerar. Bedömargruppen anser att den här systematiska hanteringen är en styrka, även om arbetet med kursutvärderingar ännu är ett utvecklingsområde. Lärosätet behöver arbeta på att höja svarsfrekvensen i kursvärderingarna och öka fokus på kvalitetsutveckling i det som redovisas i sammanställningar.

Självvärderingen ger ett antal exempel på utvärderingar och åtgärder på grundutbildningsnivå. Inskickade kursvärderingar innehåller främst data för uppföljning och kvalitetssäkring. Det finns i allmänhet möjlighet till fritextkommentarer men ganska få inslag som tydligt syftar till systematisk kvalitetsutveckling av kurserna. Ibland finns en analys av den kursansvariga och förslag på åtgärder inför kommande kurser. I inskickade rapporter finns inga kommentarer som uttryckligen visar att tidigare synpunkter i kursvärderingar har beaktats i planeringen. Det anser bedömargruppen är ett möjligt utvecklingsområde, även om det vid platsbesöken gavs exempel på åtgärder som gjorts efter synpunkter som kommit fram i kursvärderingar.

Svarsfrekvensen bland studenter är genomgående låg. I UKÄ:s tillsyn av regeltillämpningen framkom att lärosätet brister i att informera berörda studenter om slutsatser från kursvärderingar och vilka åtgärder de föranlett. För att arbeta med den frågan har lärosätet nyligen tillsatt en grupp som ska samordna och koordinera arbetet med kursutvärderingar samt hantera frågor av strategisk och principiell vikt. Vid platsbesök framkom att det ännu är för tidigt att se något resultat av det arbetet, men från olika grupper ser man mycket positivt på det initiativ som tagits. Bedömargruppen anser att det finns delar som fungerar bra med kursvärderingar, men att det ännu är ett utvecklingsområde.

Programuppföljningar har, enligt självvärderingen, nyligen införts på ett mer systematiskt sätt över hela lärosätet och har genomförts av ett urval av utbildningar i en pilot. Programuppföljningar är tänkta att hållas varje år (efter de första erfarenheterna dock troligen något glesare) och i dem ingår en redovisning av måluppfyllelse och bedömning av söktryck och genomströmning. Institutionerna ansvarar för programutvärderingarna. I inskickade rapporter från programutvärderingar från magisterprogrammet Strategisk kommunikation, Civilingenjör datateknik, Högskoleingenjör datateknik samt prefektbeslut efter genomgång av programutvärderingar för fakulteten för ekonomi, natur- och teknikvetenskap framgår att lärosätet gör ingående analyser av nyckeltal, omvärldsanalyser och utvecklingsmöjligheter i programanalyserna. Likheter mellan programutvärderingar från olika fakulteter

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

stärker bedömargruppens intryck att lärosätet arbetar systematiskt med det. Studentmedverkan i analyserna sker delvis i samband med dialoger mellan en grupp studenter och programansvariga. Vid platsbesöken framkommer att den typen av dialoger finns inom de flesta program och att lärare också deltar. När det gäller externa intressenter visar platsbesöken att stora VFU-anordnare har regelbundna och täta kontakter med programansvariga, men att den dialogen många gånger saknas för mindre VFU-anordnare och andra intressenter. Bedömargruppen anser att lärosätet gör programutvärderingar på ett systematiskt sätt, men informationsutbytet med externa intressenter är ett utvecklingsområde.

Den mest omfattande uppföljningen är utbildningsutvärderingarna. De fokuserar på nio uppföljningsområden, som utbildningsidé, forskningsanknytning och personalresurser. Enligt självvärderingen är planen att alla ämnen ska ha granskats innan slutet av 2022. I självvärderingen presenteras en skiss för hur information från utvärderingar förs uppåt i systemet och behandlas där. En viktig aspekt i den bedömningsgrunden är att lärosätet på ett systematiskt sätt för information mellan nivåer som utgångspunkt för nya beslut och att de sedan utvärderas. Av insända protokoll från fakultetsnämnderna under 2020–2022 framgår att fakultetsnämnderna vid ungefär hälften av sina möten har beslutat om åtgärder utifrån vad som framkommit i utbildningsutvärderingarna och utvärderingarna av UKÄ. För fakultetsnämnderna har det i allmänhet rört ämnen och huvudområden och mer sällan utbildningsprogram. I vissa fall kan man i inskickade protokoll se att resultatet av beslutade åtgärder diskuterats vid senare möten. Man har också ganska ofta i fakultetsnämnderna diskuterat utvärderingsinstrumenten som sådana. Bedömningsgruppen anser att det sammantaget är ett uttryck för att det på fakultetsledningsnivå finns ett systematiskt kvalitetsarbete när det gäller utbildning.

Underlagen och platsbesöken visar att lärosätet har en ambition att studenter ska medverka i fakultetsnämnder och organ på institutionsnivå. Det lyckas inte alltid, men har blivit bättre på senaste tiden. I inskickade protokoll framgår också att studenter och externa parter deltar i fakultetsnämndens arbete. Bedömningsgruppen anser att den tydliga ambitionen är en styrka.

Uppföljningsarbetet med de allmänna studieplanerna och de individuella studieplanerna för forskarutbildningen beskrivs i självvärderingen. Handedarkollegiet granskar de individuella studieplanerna som sedan fastställs av prefekten. Fakultetsnämnderna genomför vid behov tematiska uppföljningar av både de allmänna och de individuella studieplanerna. Det har bland annat genomförts doktorandundersökningar om arbetsmiljö. Självvärderingen ger ett antal exempel på hur fakulteterna arbetar med uppföljning. Alla fakultetsnämnder har exempelvis fastställt kvalitetsgranskningsprocesser för avhandlingsarbeten, som halvtids- och slutseminarier. På fakulteten för humaniora och socialvetenskap genomförs regelbundet doktorandundersökningar på institutionsnivå. Det systematiska arbetet med forskarutbildningsplanerna anser bedömargruppen är en styrka.

Inskickad dokumentation om dialogerna visar att frågor om utbildning finns med som punkter i de flesta dialoger mellan universitetsledningen och fakulteterna. Vid platsbesöket framkommer att dagordningen sätts av ledningen, men att fakulteterna har goda möjligheter att ta upp punkter som är viktiga för dem. Det som tas upp är ofta frågor som kommit fram inom kvalitetssystemet, men det finns ingen tydlig systematik i det. Universitetsstyrelsen kan också använda internrevisionen i kvalitetsarbetet, och gav 2021 dem i uppdrag att granska planering och uppföljning. Även om det inte

finns någon formell återkommande arbetsgång för att föra uppgifter som kommer upp i utvärderingar på lägre nivå till prefekterna, fakultetsledningarna och universitetsledningen, blir det ändå tydligt för bedömargruppen vid platsbesöken att så sker genom det täta mötes- och dialogsystem som genomsyrar hela systemet. Vid platsbesök och från inskickade dokument framgår hur utvärderingar används för att kontinuerligt utveckla utbildningarna. Uppföljningar verkar i de flesta fall ha fokus på kvalitetssäkring. Vid platsbesöken framkom att brister i utbildningar förs uppåt genom de täta kontakterna mellan nivåer. Lärosätet arbetar ofta så att man skapar lokalt anpassade looper, för att skapa åtgärdsplaner vid bristfälliga utvärderingsresultat. Exempel på problem som ligger nära i tiden och som uppmärksammats vid utvärderingar på fakultetsnivå och sedan hanterats på ledningsnivå är frågor om bisysslor och arbetsbelastning för undervisande personal. Bedömargruppen anser därför att det finns tydliga tecken på att kvalitetsarbetet fungerar genom hela organisationen.

3.6 Lärosätet säkerställer att granskningsresultat publiceras och att åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter.

Inte uppfyllt

Bedömningsgrunden är inte uppfyllt. Resultat från utvärderingar på alla nivåer finns publicerade på lärosätets webbplats, men det görs ganska litet för att aktivt nå berörda interna och externa intressenter med den informationen. Lärosätet är medvetet om problemen, och fakultetsnämnderna och utbildningsutvärderingarnas handläggare kommunicerar om åtgärds paket. Bedömargruppen anser att det är ett utvecklingsområde. Det handlar bland annat om att göra olika dokument mer tillgängliga, exempelvis resultat från kursutvärderingar. Återkopplingen till studenterna av genomförda kurs-, program- och utbildningsvärderingar är ett viktigt förbättringsområde. Kretsen av personer som får information om kvalitetssystemet bör också breddas.

Enligt självvärderingen informerar kursledningen om kursvärderingsresultat till både studenter som deltagit i kursen och till nya studenter. Vid platsbesöken framkom att det inte fungerar helt ut, och bedömargruppen anser att kommunikationen till berörda studenter och lärare är ett utvecklingsområde. Kursrapporten och eventuella beslutade åtgärder publiceras på lärosätets webbverktyg Studenttjänster. Kursrapporter för olika kurser följer ett mönster för både frågorna och presentationens layout. Det anser bedömargruppen är en styrka och underlättar för den som vill följa utvecklingen av en viss kurs och jämföra kurser med varandra. Bedömargruppen ser dock problem med att liknande frågor återkommer över tid och mellan kurser. Om lärosätet inte ger tillräckligt utrymme för variation och frågor som riktas mot aktuella problem, kan det enligt bedömargruppen bidra till utvärderingströtthet och en låg svarsfrekvens. Efter kritik i UKÄ:s tillsynsrapport om kursvärderingarna har lärosätet inlett ett arbete för att förbättra arbetet med kursvärderingar och återkopplingarna från dem. Vid platsbesöken framkom att det initiativet välkomnas av studenter och lärare, men något resultat finns ännu inte.

Utbildningsutvärderingarna dokumenteras enligt självvärderingen i fakultetsnämndernas handlingar på webbplatsen, där information från utvärderingsprocessen samlas. Fakultetsnämnden och utbildningsutvärderingarnas handläggare kommunicerar sedan om åtgärds- och utvecklingsarbetet

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

från utvärderingarna. Resultat från pågående och genomförda utbildningsutvärderingar finns listade på den externa webbplatsen, och underlagen till dem finns tillgängliga. Däremot kan man inte som utomstående (extern part) på egen hand läsa utbildningsutvärderingar, eftersom det kräver inloggning. Det anser bedömargruppen är ett utvecklingsområde. Självvärderingen, medsända dokument och platsbesöken visar att resultat av utbildningsutvärderingar kommuniceras i samband med dialoger mellan de olika nivåerna. Det gäller formaliserade dialoger mellan ledningen och fakulteterna samt fakulteterna och institutionerna, men också alla andra återkommande möten mellan företrädare för olika nivåer. Den hanteringen anser bedömargruppen är positiv och något som minskar risken att viktiga ärenden inte blir uppmärksammade.

Uppföljningar av de individuella studieplanerna för forskarutbildningen sammanställs varje år och tas upp i fakultetsnämnderna. Erfarenheter från det ingår sedan i dialoger med prefekterna. Platsbesöken visar att återkopplingen fungerar bra när det gäller de individuella studieplanerna. Däremot visar platsbesöken att utformningen av kursutbudet och kursvärderingar från dem är ett utvecklingsområde.

Vid platsbesöken framkom att lärosätet har kanaler för att berörda externa intressenter ska kunna ta del av relevant information på lärosätets webbplats. Däremot finns inte inarbetade rutiner för att säkerställa att relevant information verkligen når de berörda. Det ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. Lärosätet har identifierat problemet och tillsatt utredningar för att förbättra kommunikationen, men det finns ännu inte konkreta förslag på hur det ska göras. Undantaget är stora VFU-anordnare, där platsbesöken visar att det finns goda möjligheter till informationsutbyte.

Bedömningsområde: Jämställdhet

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Bedömargruppen uppfattar att det finns ett brett engagemang för jämställdhetsarbete vid lärosätet, vilket framgår av självvärderingen och vid platsbesökens intervjuer med personer på flera nivåer i organisationen. Jämställdhetsarbetet är tydligt prioriterat, strukturerat och övergripande. Bedömargruppen anser att lärosätet har tydliga och systematiska rutiner och processer för att främja jämställdhet i utbildningarna. Det finns även system och processer, bland annat via utbildningsutvärderingarna, som fångar upp och hanterar de utmaningar som finns.

Styrkor:

- Lärosätet har strategier, styrdokument och handlingsplaner för jämställdhet.
- Lärosätet deltar i HR Excellence in Research-processen.
- Lärosätet har initierat flera projekt för att främja jämställdhet.
- Lärosätet arbetar med att identifiera brister i jämställdhetsarbetet.

4.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att beakta

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21**jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.***Uppfylld*

Bedömningsgrunden är uppfylld. Bedömargruppen anser att lärosätet har tydliga och systematiska rutiner och processer för att främja jämställdhet i utbildningarna. Det finns system som fångar upp och belyser de utmaningar som finns, till exempel i frågan om jämställd rekrytering. Det finns en handlingsplan som följs upp och nyckelpersoner på lärosätet som är involverade i arbetet.

Lärosätets plan för jämställdhetsintegrering och arbete för jämställdhet och lika villkor presenteras i dokumenten *Strategi och handlingsplan för hållbar utveckling vid Örebro universitet 2019–2022*, 2019, och *Inriktningsdokument för lika villkor och jämställdhet 2020–2022*, 2020. Handlingsplanen följs upp i verksamhetsplaneringsprocessen och sammanfattas i årsredovisningen. Bedömargruppen har genom de dokumenten, samt intervjuer och underlag vid platsbesöken, fått en god bild av den systematiska kvalitetssäkringen av jämställdhetsarbetet och anser att den är relevant och tillräcklig.

I självvärderingen framgår att vid inrättande eller revidering av utbildningsprogram ska utbildningarna redogöra för hur jämställdhet integreras i utbildningarna. Jämställdhet ingår också i de interna utbildningsutvärderingarna. När utbildningarna ska skriva om sin utbildning i utvärderingarna ska de även skriva om sin utbildningsidé och personalomsättning ur ett jämställdhetsperspektiv. Ett gott exempel på fungerande kvalitetsarbete inom det här området är ingenjörsutbildningen i byggt teknik. Jämställdhetsperspektivet integrerades där i utbildningsplanerna och blev ett obligatoriskt moment efter att frågan tagits upp i en utbildningsutvärdering. Ett annat exempel är en utvärdering av humanistiska studier, där skevheter i könsfördelningen jämfört med andra lärosäten uppmärksammades. Ämnet har där fått i uppgift att mäta och följa upp utvecklingen av könsfördelningen, så att de senare kan göra en uppföljning. Bedömargruppen anser att lärosätet har ett välfungerande system för uppföljning av jämställdhet.

Lärosätet lyfter i självvärderingen fram sin utmärkelse från 2018, HR Excellence in Research. Utmärkelsen innebär att EU-kommissionen identifierar eventuella svagheter i arbetet och följer upp dem, för att lärosätet ska få behålla utmärkelsen. Lärosätet menar att den visar på lärosätets engagemang för rättvisa och transparenta rekryterings- och bedömningsförfaranden vid anställning och karriärutveckling av forskare. Bedömargruppen instämmer i det och ser en styrka i att lärosätet deltar i den processen.

Jämställdhetsintegrering har varit ett prioriterat mål i lärosätets verksamhetsplanering, vilket i sin tur inneburit att alla institutioner satt upp planer för hur arbetet ska bedrivas.

Lärosätet konstaterar i självvärderingen att varje fakultet, institution och avdelning ansvarar för sitt jämställdhetsarbete och att varje nivå i organisationen sätter upp motsvarande mål, organisation, aktiviteter och budget för arbetet. Det finns däremot en variation i hur institutionerna organiserar och fördelar ansvaret för jämställdhetsfrågor. Jämställdhetsarbetet planeras och följs upp som del av verksamhetsplaneringsprocessen, vilket framgår av årsredovisningarna. De följs också upp i dialogerna mellan institutionerna och fakultetsnämnden, vilket bekräftades vid platsbesöken av dekaner och prefekter. Av självvärderingen framgår det att även nämndsamordnare, jämlikhetsutvecklare, forskningskoordinatorer, utredare för forskning och HR-strateger har en roll i

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

lärosätets arbete med jämställdhet. Det bekräftades vid platsbesöken.

Högskolepedagogiskt centrum stödjer jämställdhetsarbetet genom att erbjuda kurser till forskare och doktorander, där jämställdhet ingår som tema eller inslag. Lika villkors- och jämställdhetskollegiet anordnar seminarier för alla anställda med teman om jämställdhet. Platsbesöken visar att deltagandet vid kurser och seminarier följs upp av Högskolepedagogiskt centrum, för att säkerställa att medarbetare från samtliga institutioner är representerade. Fakulteter och institutioner har stöd i sitt arbete genom resurspersoner från de gemensamma stödfunktionerna med speciell kunskap i det statliga uppdraget om jämställdhetsintegrering. Platsbesöken visar att det stödet är mycket uppskattat.

Bedömargruppen ser ett tydligt engagemang i frågan om jämställdhet vid platsbesöken och de intervjuer som genomförts med personer på olika nivåer i organisationen. I självvärderingen och vid platsbesöken framkommer det att jämställdhetsfrågor beaktas vid rekryteringar och i motiveringar till lärarförslagskommittén. Lärosätet arbetar aktivt för att motverka bias i sammansättningen av rekryteringsgruppen, framtagande av kravprofilen och dess innehåll, annonsens utformning och innehåll, val av rekryteringskanaler, intervjusituationen, samt hur kandidaterna bedöms.

Vid platsbesöken diskuterades utmaningarna med jämställd rekrytering och hur de varierar mellan och inom fakulteterna. Vid fakulteten för medicin och hälsa finns till exempel en stor andel kvinnliga professorer vid institutionen för hälsovetenskaper, medan läget är det omvända vid institutionen för medicinska vetenskaper. Eftersom rekryteringar sker utifrån verksamhetens behov och tillgången på personer med rätt kompetens är begränsad, är det svårt att bryta mönstret. Bedömargruppen anser att det är ett utvecklingsområde, men ser utmaningarna och uppmuntrar lärosätet att fortsätta sträva mot att jämna ut skillnaderna efter förmåga.

I självvärderingen ger lärosätet några exempel på genomförda riktade aktiviteter, som att en institution har analyserat lönerevisionen och valet av sakkunniga samt att fakultetsnämnderna och institutionerna uppmärksammat resultat från doktorandundersökningar, till exempel skillnader i arbetsmiljön för manliga och kvinnliga doktorander. Ett annat exempel är att en institution lyft upp frågor om jämställdhet till lärosätets arbetsgrupp för jämställdhet i utbildning på forskarnivå. I studentinlagen bekräftas att doktorandundersökningen visat att det inom forskarutbildningen finns brister ur ett jämställdhetsperspektiv, framför allt i handledningen. Bedömargruppen anser att även det är ett utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Student- och doktorandperspektiv**Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet**

Inte tillfredsställande

Till grund för bedömningen i stort ligger brister i student- och doktorandrepresentationen vid lärosätet. Studenterna och doktoranderna har inte rätt att vara representerade på alla möten som de borde. Studenterna och doktoranderna har inte någon tydlig roll i processen för verksamhetsplanering som är

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

grunden i kvalitetssystemet. Lärosätet har inte heller gjort tillräckligt för att öka student- och doktorandengagemanget eller fylla vakanta student- och doktorandrepresentantsposter i beredande och beslutande organ, vilket påverkar det verkliga inflytandet för studenter och doktorander. Trots bedömningen ser bedömargruppen att anställda vid lärosätet har en positiv inställning till student- och doktorandinflytande och gärna vill öka engagemanget hos studenter och doktorander på alla nivåer.

Styrkor:

- Lärosätet har ett avtal med studentkåren som reglerar studentinflytandet.
- Lärosätets institutioner har lokala riktlinjer eller avtal med kårsektioner som reglerar det lokala studentinflytandet.
- Lärosätets anställda har en positiv syn på student- och doktorandinflytande samt studentrepresentation.

Utvecklingsområden:

- Lärosätet bör tydliggöra studenternas, doktorandernas och studentkårens roller i verksamhetsplaneringsprocessen och verksamhetsdialogerna på alla nivåer.
- Lärosätet bör inkludera studentkåren i verksamhetsdialogerna mellan universitetsledningen och fakultetsledningen (Grundaktivitet 1).
- Lärosätet bör intensifiera åtgärder för att tillgodose studenternas och doktorandernas deltagande i berednings- och beslutsprocesser. Särskilt bör lärosätet prioritera arbetet för att inkludera internationella studenter och doktorander.
- Lärosätet bör ge studentkåren mandat att utse doktorandrepresentant i forskningsetiska rådet.
- Lärosätet bör ta fram universitetsgemensamma riktlinjer för arvode till studentrepresentanter.
- Lärosätet bör involvera studentkåren i förarbetet med alla studentenkäter som genomförs, så att frågebatteriet blir så ändamålsenligt som möjligt.

5.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att verka för studenters och doktoranders möjligheter och förutsättningar att utöva inflytande över utbildningen och sin studiesituation.

Inte uppfylld

Bedömningsgrunden är inte uppfylld. Bedömargruppen anser att lärosätet inte har tillräckliga rutiner och processer som möjliggör studenters och doktoranders möjligheter till inflytande över utbildningen och studiesituationen. Studenterna saknar tillräckligt inflytande i vissa av de viktiga dialogerna samt berednings- och beslutsprocesser.

Principerna för studentinflytande finns, enligt självvärderingen, i styrdokumenterna *Arbetsordning för Örebro universitet* (2021) och *Rektors och prorektors delegationer* (2021). Lärosätet och studentkåren har också ett avtal om hur studentinflytandet ska gå till, *Avtal om samarbete mellan Örebro universitet*

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

och Örebro studentkår, 2019. I avtalet står att det är lärosätets ansvar att se till att det finns strukturer och rutiner för studentinflytandet och att lärosätet ska lämna en förteckning på alla organ där studenterna ska ingå. Utöver det finns även *Policy för studentinflytande vid Örebro universitet (2018)*. Örebro studentkår är organiserad i sektioner utifrån institutionerna och inom kåren finns en doktorandsektion. Det finns lokala riktlinjer som reglerar studentinflytandet på vissa institutioner, exempelvis *Studentinflytande vid institutionen för hälsovetenskaper, ORU 2019/00120*, eller avtal mellan vissa institutioner och respektive kårsektion, exempelvis *Avtal angående samarbete mellan institutionen och Corax, ORU 5.1-05853/2020*. Bedömargruppen anser att lärosätet har tydliga ambitioner för studentinflytandet och har tydliga riktlinjer för ansvarsåtaganden genom policyn för studentinflytande samt avtalet mellan lärosätet och studentkåren.

Det framkommer dock i studentinlagan att möjligheterna till inflytande skiljer sig åt mycket mellan olika ämnen och institutioner samt mellan studenter på grundnivå och avancerad nivå samt doktorander. Tre saker som skiljer sig åt, vilket framkommer i studentinlagan och under platsbesöken, är lokala riktlinjer eller avtal mellan institutionerna och den berörda kårsektionen som reglerar bland annat i vilka organ som studenterna har rätt att vara representerade, om kårsektionerna får bidrag från institutionen samt avtal om arvode till studentrepresentanter. Bedömargruppen anser att det vore fördelaktigt att införa lokala riktlinjer eller avtal för alla institutioner och kårsektioner samt utveckla en lärosätetsgemensam syn på bidrag från institutionerna och arvodering. I studentinlagan framkommer att doktorander i vissa fall har avrått ifrån att vara doktorandrepresentanter, eftersom finansieringen av förtroendeuppdrag finansieras via institutionernas fakultetsanslag och på så vis påverkar institutionens forskningsfinansiering. Lärosätet bör därför se över finansieringsmodellen för doktorandrepresentanter.

I *Arbetsordning för Örebro universitet (2021)* framgår att studenterna har "rätt att vara representerade när beslut fattas eller beredning sker som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation". Studentkåren deltar i universitetsledningens beslutsmöten och får möjlighet att delta i beslutande och de flesta beredande organ. Studentkåren har även representanter i institutions- och programråden. Enligt självvärderingen inbjuds studentkåren regelbundet att delta i utvecklingsarbetet och svara på remisser. I *Övergripande kvalitetssystem för utbildning och forskning vid Örebro universitet (2022)* står det att i grundaktivitet 1, Dialog om utbildning och forskning, diskuteras bland annat "kvalitetsarbete inom utbildning" och "studenters förutsättningar". Det har under intervjuerna framgått att studenterna inte deltar i dialogerna, trots att det framgår av styrdokument och intervjuer att dialogerna är ett viktigt beredande forum. Bedömargruppen anser att studentkåren bör inkluderas i dessa dialoger. Bedömargruppen anser också att studenterna, efter vad som framkommit under platsbesöken, inte har en tydlig roll i processerna för verksamhetsplanering på fakultets- och institutionsnivå. Bedömargruppen anser att lärosätet bör tydliggöra studenternas, doktorandernas och studentkårens roller i processen för verksamhetsplanering samt verksamhetsdialogerna på fakultets- och institutionsnivå.

I självvärderingen, studentinlagan och under platsbesöken framgår det att det är svårt att engagera studenter till att vara studentrepresentanter och att tillsätta studentrepresentanter i alla organ där studenterna har rätt att vara representerade, till exempel i institutions- och programråd. I självvärderingen framgår det att utbildningsutvärderingarna i några fall har visat behov av att öka studentinflytandet på programmen. Det har bland annat fått till följd att lokala riktlinjer har tagits fram,

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

exempelvis *Studentinflytande vid institutionen för hälsovetenskaper*, ORU 2019/00120. På andra institutioner finns lokala avtal mellan institutionen och berörd kårsektion, exempelvis *Avtal angående samarbete mellan institutionen och Corax*, ORU 5.1-05853/2020. Studentinlagen och platsbesöken visar att studentkåren anser att universitetet inte gör tillräckligt för att stödja studentkåren i arbetet med att hitta studentrepresentanter och informera om möjligheterna till studentinflytande. Bedömargruppen anser att universitetet bör intensifiera arbetet tillsammans med studentkåren för att hitta metoder som uppmuntrar studenter och doktorander till engagemang och inflytande. Under platsbesöken framkom det att internationella studenters och doktoranders möjligheter till inflytande är lågt, eftersom mycket av det arbetet bara sker på svenska. I självvärderingen framkommer det att lärosätet är medvetet om det och arbetar för att exempelvis översätta fler av lärosätets dokument till engelska. Bedömargruppen anser att det är positivt och uppmuntrar lärosätet att på fler sätt arbeta för att inkludera internationella studenter och doktorander, till exempel genom att hålla möten på engelska.

Det finns riktlinjer för kursvärderingar, *Kursvärdering och kursanalys – riktlinjer vid Örebro universitet*, 2020. Kursvärderingar genomförs elektroniskt, och utifrån resultatet görs en kursanalys och en kursrapport. Kursrapporten publiceras på det interna webbverktyget Studenttjänster. De kursansvariga ska, enligt självvärderingen, informera studenterna på en kurs om resultatet från föregående kurs. De flesta ämnen har också dialogbaserade återkopplingar från studenter till lärare. Under platsbesöken framkom det att studenterna upplever att frågorna de ska besvara i kursvärderingen inte alltid är relevanta. Det framgick också att återkopplingen från lärarna ibland brister, men enligt självvärderingen, studentinlagen och Universitetskanslersämbetets tillsynsrapport har det tidigare identifierats som en brist och lärosätet arbetar redan med att tydliggöra återkopplingen av resultaten från kursvärderingarna, vilket bedömargruppen starkt uppmuntrar. Under platsbesöken framkom det även att de dialogbaserade utvärderingarna och återkopplingen av dem fungerar bra och engagerar studenterna. Bedömargruppen uppmuntrar därför lärosätet att formalisera och föra in dialogerna i kvalitetssystemet. Av studentinlagen och platsbesöken framgår det att kursvärderingar inte alltid genomförs för doktorandkurser och att doktoranderna i flera fall inte heller har fått möjlighet att ge synpunkter på kursen på annat sätt. Bedömargruppen anser att lärosätet här brister i att ge doktoranderna möjlighet till inflytande över sin utbildning.

Det har genomförts studentenkäter om nöjdhet och studiesituationen under pandemin. Under 2017–2018 genomfördes också en nybörjarenkät, för att få en bild av vilka nybörjarstudenterna var, hur de uppfattade informationen de fick inför sitt studieval och varför de valde lärosätet. Det framkom under platsbesöken att studenterna inte alltid får möjlighet att vara med och ta fram studentenkäter, som nybörjarenkäten. Det är inte heller helt tydligt vem eller vilken grupp som ansvarar för att ta fram dem. Bedömargruppen anser att studenterna bör få en roll i att ta fram studentenkäter och delta i efterarbetet.

Studentkåren och kårsektionerna tillsätter studentrepresentanter i olika organ. Representanter för kurser och program väljs inom aktuell kurs och program. I studentinlagen framkommer det att studentkåren inte tillsätter doktorandrepresentanten i det forskningsetiska rådet. Bedömargruppen anser att valet av doktorandrepresentant ska ligga hos studentkåren, eftersom rådet hanterar frågor som är av stor vikt för forskarutbildningen.

Arbetsliv och samverkan**Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan****Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet***Tillfredsställande*

Bedömargruppen anser att lärosätet i huvudsak har ett systematiskt kvalitetsarbete med en tydlig koppling till det omgivande samhället. Det är förankrat i lärosätets vision och strategi samt styrande dokument på övergripande nivåer. Lärosätet har extern representation i fakultetsnämnder, flera programråd och i vissa fall även branschråd. Samhällsbehov och samverkansperspektiv finns med i styrdokumenterna vid inrättande av nya utbildningar, liksom vid avslutande och utvärdering av utbildningar.

Bedömargruppen uppfattar att kvalitetsarbetet fungerar väl inom professionsutbildningar med VFU, men inom övrig utbildning varierar kvalitetsarbetet och behöver systematiseras, framför allt för dialoger med representanter för arbetslivet. Bedömargruppen uppfattar att det finns en medvetenhet om behovet att förbättra kommunikationen till relevanta externa aktörer, vilket bedömargruppen anser är positivt men uppmuntrar också till ett mer aktivt inhämtande av erfarenheter från arbetslivet.

Sammantaget anser bedömargruppen att bedömningsgrunden är uppfylld, men rekommenderar lärosätet att arbeta vidare med några utvecklingsområden.

Styrkor:

- Lärosätet har en övervägande professionsinriktad profil och därmed en stark historisk koppling till det omgivande samhället och arbetslivet.
- Lärosätet har i sin strategi och vision ett särskilt avsnitt för profession och relationer som integreras genomgående i styrdokument och det praktiska arbetet.
- Lärosätet har extern representation från arbetslivet i fakultetsnämnderna och i flera programråd. Flera utbildningar har dessutom branschråd med extern representation.
- Lärosätet har en vicerektor för AI och innovation har ett särskilt ansvar för samverkan och innovation samt
- Initiativet med samverkanslektorer.
- Lärosätet har tydligt beskrivit samverkansaspekten i relevanta styrdokument, till exempel utbildningsutvärderingen och verksamhetsplanen samt nämner den i några grundaktiviteter.
- Lärosätet har ett bra utbud av arbetsmarknadsmässor och aktiviteter, för att ge studenterna inblick i arbetslivet.

Utvecklingsområden:

- Lärosätet bör se till att utbildningsutvärderingarna följer upp arbetslivsperspektivet mer systematiskt och säkerställa en återkoppling från representanter för arbetslivet i alla områden

där det är relevant, som examensarbeten, praktik och uppföljningsområde 8.

- Lärosätet bör inkludera professions- och samhällsperspektivet i utvärderingen på program- och kursnivå.
- Lärosätet bör utveckla rutiner för att arbeta systematiskt med återkoppling från arbetslivet, alumner och arbetsgivare (om studenternas beredskap och förutsättningar).

6.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Uppfylld

Bedömningsgrunden är uppfylld. Kvalitetssystemet innehåller inarbetade rutiner och processer för att säkerställa att utbildningarna har ett arbetslivsperspektiv och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Detta sker bland annat genom extern representation i nämnder, att perspektivet finns med i styrdokument, att perspektivet beaktas vid inrättande och utvärdering av utbildning samt att det finns ett bra utbud av aktiviteter för studenterna.

Lärosätet har en övervägande andel professionsutbildningar och därmed en naturlig koppling till det omgivande arbetslivet och samhället. Vikten av samverkan är framskriven i lärosätets vision och strategi, främst i utvecklingsområdet Positionering och relationer samt i det strategiska målet att utveckla kunskapsbaserade samarbeten och strategisk samverkan för ömsesidig nytta, enligt *Vision och strategiska mål för Örebro universitet 2017*. Beskrivningen återkommer i verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser. Samverkansaspekten finns med i kvalitetssystemet genom bl.a. i genomförandeprocesserna i grundaktiviteterna Dialog om forskning och utbildning, Dialog om stöd till kärnverksamheten, Uppföljning av läranderesurser och studentstöd samt Uppföljning av kursvärdering och kursanalys.

Som helhet anser bedömargruppen att samverkan finns på den övergripande nivån i kvalitetssystemet, enligt *Övergripande kvalitetssystem för utbildning och forskning vid Örebro universitet (ORU2021/04932)*. Bedömargruppen instämmer därmed med lärosätets formulering i självvärderingen att "samverkansaspekten är integrerad i kvalitetssäkringsarbetet på övergripande utbildningsnivå".

Lärosätet har enligt självvärderingen rutiner för systematisk kvalitetssäkring av utbildningars koppling till det omgivande samhället på en övergripande nivå, men också vid inrättande, utvärdering och avslutning av utbildningar. I samband med inrättande av en utbildning ska en omvärldsanalys ingå, för att se om utbildningen är efterfrågad på arbetsmarknaden, och det ska även framgå vilka parter på arbetsmarknaden som involverats i att utveckla utbildningen. I samband med utbildningsutvärderingar ska ämnet beskriva hur professionsperspektivet kommer in i utbildningen, enligt *Ramverket för utbildningsutvärdering ORU2021-06980*, samt utvärderingsområdet för profession och samhälle (uppföljningsområde 8)). Förutom att professions- och samhällsrelevansen för utbildningen ska utvärderas, ska ämnet också beskriva hur utbildningens kontakter med samhället skapar goda förutsättningar för studenternas kommande arbetsliv. Bedömargruppen anser att de rutiner och processer som finns i kvalitetssäkringssystemet – självvärdering, analys, handlingsplan och

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

uppföljning – ger goda förutsättningar för ett systematiskt kvalitetsarbete också när det gäller samverkan inom utbildningar på den övergripande nivån.

I de utbildningsutvärderingar från de tre institutioner som bedömarna haft tillgång till följs instruktionen för uppföljningsområde 8 lite olika, framför allt frågan om hur utbildningens kontakter med professionen och samhället skapar goda förutsättningar för studenternas kommande arbetsliv. Självvärderingen från utbildningen för datavetenskap anser bedömargruppen är ett föredöme med sin tydliga ömsesidiga dialog, särskilt att även näringslivsrepresentanter intervjuas (exempel från civilingenjörsprogrammet) för att följa upp studenternas beredskap för arbetslivet. Bedömargruppen uppmuntrar lärosätet att se över hur dialogen med arbetslivet görs och dokumenteras samt att samverkansaspekten följs upp systematiskt.

På programnivå finns i ramverket *Ramverk för programutvärdering, ORU2021-02932*, ett tema om att följa upp alumners erfarenhet med fokus på utbildningens kvalitet men som i övrigt inte har något professions- eller samhällsperspektiv. I de alumnenkäter bedömargruppen haft tillgång till finns två frågor om arbetslivet: vad man haft nytta av från sin utbildning respektive om man saknar något i utbildningen. Bedömargruppen finner det lovt värt med alumnenkäter, men föreslår att lärosätet ser över möjligheten till att inkludera ett professions- och samhällsperspektiv från alumnerna.

Vid platsbesöken framkom att VFU-verksamheten på region Örebro län fungerar mycket bra med planering och uppföljning. I andra utbildningar där praktik eller externa självständiga arbeten förekommer visade platsbesöken att det finns skriftlig vägledning till mottagare på arbetsplatserna inför studentens praktik och examensarbeten, men ingen dialog eller uppföljning med arbetsplatsen. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att se över rutinen för det området för att få en mer ömsesidig dialog.

Självvärderingen, utbildningsutvärderingarna och platsbesöken visar att det finns externa ledamöter i fakultetsnämnder, i många programråd och ofta dessutom branschråd från relevanta verksamhetsområden. Bedömargruppen ser mycket positivt på det, liksom på initiativet med samverkanslektorer. Det initiativet kan med fördel utvecklas på fler fakulteter och institutioner, enligt bedömargruppen.

Det finns en enhet för studentsamverkan vid avdelningen för kommunikation och samverkan, som bland annat arrangerar aktiviteter och mötesarenor. De kan även skraddarsy aktiviteter utifrån behov. Självvärderingen ger exempel på olika aktiviteter, som campusmässan, en arbetsmarknadsmässa, och ORU Innovation Arena. Specifikt riktat som förberedelse för arbetslivet finns den återkommande aktiviteten *Mentor Match*, som för samman studenter med alumner i ett mentorsskapsprogram. År 2016 och 2022 genomfördes också alumnenkäter. Bedömargruppen ser positivt på den ambitiösa satsningen på aktiviteter som ger studenterna möjlighet till inblickar i det kommande arbetslivet.

Samlat omdöme: Godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll**Motivering:**

Sammantaget visar underlagen på att lärosätets kvalitetssäkringsarbete endast kan godkännas med förbehåll. Bedömningsområdet Student- och doktorandperspektiv bedöms som inte tillfredsställande. Bedömargruppens uppfattning är att lärosätet kan åtgärda bristerna i det bedömningsområde som inte är tillfredsställande inom två år.

Bedömningsområdet Styrning och organisation bedöms som tillfredsställande. Bedömargruppen konstaterar att lärosätet har ett nytt övergripande kvalitetssystem, gemensamt för forskning och utbildning, som beskriver hur ansvars- och rollfördelningen är strukturerad för kvalitetsarbetet, samt principer och konkreta arbetsformer för att säkerställa och utveckla kvalitet i utbildningen. Kvalitetssystemet är integrerat i den ordinarie processen för verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning. Processerna utgår i sin tur från strukturerade dialoger mellan de olika nivåerna på lärosätet, där vissa av dialogerna har fokus på kvalitetsfrågor. Bedömargruppen anser att det är en brist att inte studenter är inbjudna att medverka i alla de dialoger som har fokus på kvalitetsfrågor, men anser att bristen lätt kan åtgärdas. Lärosätet har en kvalitetssäkringspolicy som är en del av den strategiska styrningen.

Lärosätet genomförde en organisationsreform 2019, och tydliggjorde fakultetsnämndernas ansvar för kvalitetssäkring av både forskning och utbildning. Eftersom organisationsförändringen och beslutet om ett nytt kvalitetssystem kom i samband med covid-19-pandemin, har lärosätet av förklarliga skäl inte i huggit implementera det nya kvalitetssystemet i alla sina delar. Kvalitetssystemet är kopplat till andra centrala processer och styrande dokument vid lärosätet. Bedömargruppen konstaterar att lärosätet har god ordning på information som är relevant för kvalitetssäkringsarbetet som genereras externt och internt. Den informationen används som underlag i dialoger, resursfördelning och utvärderingar. Bedömargruppen anser att det finns en systematisk återkoppling mellan lärosätets olika nivåer, men bedömargruppen anser att det är en brist att viktig information om utbildning på alla nivåer inte kan nås av avnämarna utanför lärosätet. Kursvärderingar är bara öppna för interna användare som måste beställa utbildningsutvärderingarna.

Det finns en ändamålsenlig och tydligt definierad ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet. Ansvar för kvalitet i utbildning och forskning är delegerat till fakulteterna, som ingår i linjeorganisationen och förfogar över en större del av resurserna till utbildning och forskning. Bedömargruppen anser att ansvarsrelationerna mellan prefekterna, enhetscheferna och de ämnesansvariga bör förtydligas.

I sitt kvalitetssäkringssystem fokuserar lärosätet på att säkerställa goda förutsättningar för utbildning. Lärosätets kvalitetssystem behandlar olika dimensioner i förhållande till ramvillkoren för undervisning och vägledning vid lärosätets olika utbildningsverksamheter. Kvalitetssäkringssystemet innehåller rutiner för att säkerställa att lärare med adekvat kompetens rekryteras. Möjligheterna till professionell och pedagogisk utveckling är avgörande för att lärosätet ska kunna upprätthålla medarbetarnas kompetens. Det är därför ett fokusområde i kvalitetssäkringen av utbildningarna att det finns tillräckliga möjligheter till upprätthållande och utveckling av medarbetarnas kompetenser. Lärosätet tillgodoser behovet av kompetensutveckling på ett systematiskt och adekvat sätt.

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21

Både de fysiska förutsättningarna, som infrastruktur, studenternas resurser och lärarresurser, är viktiga i relation till studenternas lärande. Vid kvalitetssäkring är det därför viktigt att lärosätet säkerställer en hög kvalitet inom dessa områden. Lärosätet har adekvata och systematiska processer för att säkerställa en god lärandemiljö för studenterna.

Att lärosätet säkerställer att studenter och doktorander har goda möjligheter att fullfölja sin utbildning inom föreskriven tid är också en del av kvalitetssäkringen av utbildningarna. Därför måste även de åtgärderna ingå i en utvärdering av utbildningarna. I kvalitetssäkringssystemet finns processer som säkerställer att studenter och doktorander kan genomföra sina utbildningar, men bedömargruppen anser att det finns luckor i de processerna.

Lärosätet har nyligen infört en ny organisation och ett nytt kvalitetssystem. Den nya ansvarsfördelningen följer en tydligare linjeorganisation än tidigare och har blivit grund för ett mer formaliserat samarbete över hela lärosätet. Det finns genomgående tydliga regeldokument och instruktioner för arbetet. De flesta relevanta styrdokument har uppdaterats och utformats för den nya organisationen. Lärosätet har tydliga styrdokument för forskarutbildning. Lärosätet arbetar medvetet för studentaktiverande moment i utbildningarna och betonar värdet av studentengagemang i utbildningsplaneringen. Det är positivt att lärosätet har definierat vad man menar med forskningsanknuten utbildning och arbetar på många sätt för att säkerställa sambandet mellan forskning och utbildning. Lärosätet har rutiner för att säkerställa att utbildningar utformas och genomförs med koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer. Lärosätet har ett överlag välfungerande system för uppföljning och utvärdering av utbildning.

Kursvärderingar, programutvärderingar och utbildningsutvärderingar är planerade många exempel på att utvärderingar sammanställs och följs upp på ett systematiskt sätt. Den formella dokumenterade i cykler. Det finns tydliga anvisningar för hur utvärderingar ska göras och bedömargruppen ser uppföljningen kompletteras av många informella men regelbundna möten där man diskuterar kvalitetsarbetet i utbildningarna.

Utvecklingsområden är hur kursvärderingar genomförs, hur lärosätet tillgodoser att relevanta interna och externa intressenter nås av granskningsresultat samt hur externa intressenter utöver professionsutbildningarna blir involverade i kvalitetsarbetet.

Bedömargruppen uppfattar att det finns ett brett engagemang för jämställdhetsarbete vid lärosätet, vilket framgår av självvärderingen och vid platsbesökens intervjuer med personer på flera nivåer i organisationen. Jämställdhetsarbetet är tydligt prioriterat, strukturerat och övergripande. Bedömargruppen anser att lärosätet har tydliga och systematiska rutiner och processer för att främja jämställdhet i utbildningarna. Det finns även system och processer, bland annat via utbildningsutvärderingarna, som fångar upp och hanterar de utmaningar som finns.

Till grund för bedömningen av student och doktorandperspektivet ligger brister i student- och doktorandrepresentationen vid lärosätet. Studenterna och doktoranderna får inte rätt att vara representerade på alla möten som de borde. De har inte heller någon tydlig roll i verksamhetsplaneringsprocessen, som är grunden i kvalitetssystemet. Lärosätet har trots bristerna inte gjort tillräckligt för att öka student- och doktorandengagemanget genom att fylla vakanta poster för student- och doktorandrepresentanterna i beredande och beslutande organ, vilket påverkar

studenternas och doktorandernas verkliga inflytande.

Bedömargruppen anser att lärosätet i huvudsak har ett systematiskt kvalitetsarbete med en tydlig koppling till det omgivande samhället. Framförallt fungerar det väl vad avser professionsutbildningar med VFU, men samverkan skulle kunna systematiseras mer vad avser övrig utbildning. Det är förankrat i lärosätets vision, strategi och styrande dokument på övergripande nivåer samt har extern representation i fakultetsnämnder, flera programråd och vissa branschråd. Samhällsbehovet och samverkansperspektivet beskrivs i styrdokumentet för inrättande av nya utbildningar samt för avslutande och utvärdering av befintliga utbildningar.

Bilaga 1

Schema för det första platsbesöket

Onsdag den 18 maj

Tid (max)	Rubrik	Personer
08:00	Bedömargruppen samlas i mötesrummet på lärosätet i vilket intervjuerna genomförs	Bedömargruppen och UKÄ
08:30-09:15	Inledande samtal med lärosätets ledning	<ul style="list-style-type: none"> - Rektor - Prorektor - Universitetsdirektör
09:15-09:30	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och projektledare
09:30-10:15	Företrädare för studenterna/doktoranderna/studentkåren	<ul style="list-style-type: none"> - Ordförande studentkåren - Vice ordförande studentkåren - Doktorandrepresentant i Universitetsstyrelsen - Studentrepresentant fakultetsnämnden Fakulteten för medicin och hälsa -
10:15-10:30	Bedömargruppen sammanträder, fika	Bedömargruppen och projektledare
10:30-11:15	Centrala funktioner med kvalitetsansvar inom Gemensamt verksamhetsstöd	<ul style="list-style-type: none"> - Centrala kvalitetssamordnare för forskning och utbildning - Chef Avdelningen för extern finansiering - Chef för Studentavdelningen - Planeringskoordinator
11:15-11:30	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och projektledare
11:30-12:00	Vicerektorer och avdelningschef	<ul style="list-style-type: none"> - Tf. chef Avdelningen för kommunikation och samverkan - Vicerektor för internationalisering och infrastruktur - Vicerektor för AI och innovation - Vicerektor för mat och hälsa
12:00-13:15	Lunch och bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och projektledare
13:15-14:00	Fakultetsledning	<ul style="list-style-type: none"> - Dekan för Fakulteten för ekonomi, natur- och teknikvetenskap - Dekan för Fakulteten för humaniora och socialvetenskap - Dekan för Fakulteten för medicin och hälsa
14:00-14:15	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och projektledare

Datum
2023-01-31

Reg.nr
411-00346-21

14:15-15:00	Representanter för rådgivande organ	<ul style="list-style-type: none"> - Representanter för Forskningsetiska rådet - Representant för Utbildningsstrategiska rådet - Representant Rektors forskarråd
15:00-15:30	Fika och överläggning	Bedömargruppen och projektledare
15:30-16:00	Representanter för styrelsen	<ul style="list-style-type: none"> - Ordförande - Företrädare för allmänna intressen (via länk) - Företrädare för verksamheten
16:00-16:30	Arbetslivsföreträdare utbildning och forskning	<ul style="list-style-type: none"> - Verksamhetschef på Universitetssjukvårdens forskningscentrum, Region Örebro län, extern ledamot i Fakultetsnämnden Medicin och hälsa) - Extern ledamot ENT nämnden/Ordförande styrgrupp tillväxtprojekt AI.ALL - Områdeschef Region Örebro län Representant för regionalt samverkansråd med skolhuvudmännen - Business developer AI och digital, SCB (via länk).
16:30-17:00	Fika och överläggning	Bedömargruppen och projektledare
17:00-17:30	Avslutande samtal med lärosätets ledning	<ul style="list-style-type: none"> - Rektor - Prorektor - Universitetsdirektör
17:30-18:00	Avslutande överläggning	Bedömargruppen och projektledare

Bilaga 2

Schema för det andra platsbesöket

Alla intervjuer sker på zoom

Tisdag den 20:e september

Tid (max)		Deltagare
08:00	Förberedelser inför intervjuer	Bedömargruppen och UKÄ
08:15-09:00	Representant från Junior Faculty och doktorander	Doktorand och ordförande Junior faculty Doktorander från vardera valt ämne i fördjupningsspåren, utses av UKÄ
09:00-09:30	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
09:30-10:15	Studenter	Studenter på grundnivå och avancerad nivå som inte sitter som representanter i något organ eller motsvarande, utses av UKÄ
10:15-10:45	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
10:45-11:30	Forskare	professor inom medie- och kommunikationsvetenskap professor inom omvårdnadsvetenskap lektor inom omvårdnadsvetenskap docent inom datateknik
11:30-11:45	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
11:45-12:45	Lunch	
12:45-13:00	Återsamling inför intervju	Bedömargruppen och UKÄ
13:00-13:45	Lärare	docent inom medie- och kommunikationsvetenskap och programansvarig avancerad nivå docent inom medie- och kommunikationsvetenskap och kursansvarig lektor inom omvårdnadsvetenskap och programansvarig avancerad nivå adjunkt inom omvårdnadsvetenskap och fd. programansvarig grundnivå lektor inom datateknik, programansvarig högskoleingenjörsprogrammet datateknik lektor inom datateknik, programansvarig civilingenjörsprogrammet datateknik
13:45-14:15	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
14:15-15:00	Ämnesansvariga	professor och ämnesansvarig inom medie- och kommunikationsvetenskap professor inom omvårdnadsvetenskap, inriktningsansvarig Hälso- & vårdvetenskap ² professor inom Informationsteknologi och ämnesansvarig datavetenskap

² På grund av att forskningsämne Medicinsk vetenskap är så pass stort finns det fyra inriktningar (kirurgi, medicin, biomedicin och hälso- och vårdvetenskap) med var sin inriktningsansvarig.

15:00-16:00	Avslutande överläggning	Bedömargruppen och UKÄ
-------------	-------------------------	------------------------

Onsdag den 21 september

Tid (max)		Deltagare
08:00	Förberedelser inför intervjuer	Bedömargruppen och UKÄ
08:15-09:00	Enhetschefer	lektor inom medie- och kommunikationsvetenskap, programansvarig grundutbildning och biträdande enhetschef adjunkt inom omvårdnadsvetenskap och enhetschef professor inom datavetenskap och enhetschef
09:00-09:30	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
09:30-10:15	Prefekter	professor och prefekt till Institutionen för Humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap professor och prefekt till Institutionen för hälsovetenskaper docent och prefekt till Institutionen för medicinska vetenskaper docent och prefekt till Institutionen för naturvetenskap och teknik
10:15-10:45	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
10:45-11:30	Representanter från lärarförslagskommittéerna	professor, prodekan och ordförande LFK Fakulteten för humaniora och socialvetenskap professor, prodekan och ordförande LFK Fakulteten för medicin och hälsa professor, prodekan och ordförande LFK Fakulteten för ekonomi, natur- och teknikvetenskap
11:30-11:45	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
11:45-12:45	Lunch	
12:45-13:00	Återsamling inför intervju	Bedömargruppen och UKÄ
13:00-13:45	Etikgranskningsgruppen på MH	seniorprofessor, Institution för medicinska vetenskaper konsult, Institutionen för hälsovetenskaper docent ORU, Universitetssjukvårdens forskningscentrum, Region Örebro län docent, Institution för medicinska vetenskaper
13:45-14:15	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
14:15-15:00	VFU-ansvariga och samverkansparter	grundare och konsult Four PR. bitr. verksamhetschef, Utbildningscentrum, RÖL Data & Analytics konsult, Nexer Group
15:00-16:00	Avslutande överläggning	Bedömargruppen och UKÄ

Torsdag den 22 september

Tid (max)		Deltagare
08:00	Förberedelser inför intervjuer	Bedömarksgruppen och UKÄ
08:15-09:00	Dekaner	dekan för Fakulteten för humaniora och socialvetenskap dekan för Fakulteten för medicin och hälsa dekan för Fakulteten för ekonomi, natur- och teknikvetenskap
09:00-09:30	Bedömarksgruppen sammanträder	Bedömarksgruppen och UKÄ
09:30-10:15	Högskolepedagogiskt centrum, Avdelningschefer för Avdelningen för extern finansiering, Kommunikation och samverkan	föreståndare högskolepedagogiskt centrum avdelningschef för Avdelningen för extern finansiering bitr. Avdelningschef för Avdelningen för Kommunikation och samverkan
10:15-10:45	Bedömarksgruppen sammanträder	Bedömarksgruppen och UKÄ
10:45-11:15	Planeringskoordinator	planeringskoordinator ledningsstaben
11:15-12:30	Lunch	
12:30-13:15	Bedömarksgruppen sammanträder	Bedömarksgruppen och UKÄ
13:15-14:00	Universitetsledningen, Rektor, prorektor, universitetsdirektör.	rektor prorektor universitetsdirektör
14:00-14:30	Avslutande överläggning	Bedömarksgruppen och UKÄ

Bilaga 3

Fördjupningsspår

Bilaga 1. Granskning av Örebro universitets kvalitetssäkringsarbete avseende utbildning, Fördjupningsspår (FS).

Fördjupningsspår 1: Kvalitetssäkring av utbildning

Processer:

Kvalitetssäkring av utbildning

Bedömningsområde:

Bedömningsområde 1 och 3

Miljö:

Följande ämnen och deras tillhörande organisatoriska enheter (enheter, avdelningar, institutioner, fakulteter, universitetsgemensamma organ etc.):

- Medie- och kommunikationsvetenskap (Fakulteten för humaniora och socialvetenskap)
- Ämne inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå: Omvårdnadsvetenskap inom Hälso- och vårdvetenskap. Ämne inom utbildning på forskarnivå: Medicinsk vetenskap med Inriktning hälso- och vårdvetenskap (Fakulteten för medicin och hälsa)
- Datateknik/-vetenskap (Fakulteten för ekonomi, natur- och teknikvetenskap)

Motivering:

I självvärderingen och vid platsbesöket framkom att olika former av dialoger är centrala i kvalitetssäkringssystemet. Bedömagruppen vill fördjupa sig i hur dessa dialoger är kopplade till övriga grundaktiviteter i kvalitetssäkringssystemet. Utifrån exempel på grundaktiviteter som berör utvärdering av utbildning (kursutvärdering, programutvärdering och utbildningsutvärdering) önskar bedömagruppen fördjupa sig i hur utvärderingarna genomförs och hur resultat från dessa tas om hand. Bedömare vill även undersöka hur återkoppling av resultaten sker tillbaka till ämnen och program via dialogerna.

Dokumentation som begärs in:

- Dokumentation för kvalitetssystemets grundaktivitet 1 - *Dialog om utbildning och forskning*: Agendor, kallelser och underlag inför dialogen, minnesanteckningar (inklusive förväntningar på fakultetsnivån utifrån diskussionerna vid dialogen), verksamhetsplanering och – berättelse samt kommande uppdrag till fakultetsnivån dokumenterade i universitetets årsvisa planerings- och budgetförutsättningar.
- Dokumentation för kvalitetssystemets grundaktivitet 2 - *Dialog om stöd till kärnverksamheten*: verksamhetsplanering och -berättelse samt agendor, protokoll och minnesanteckningar

- Dokumentation för kvalitetssystemets grundaktivitet 4 - *Fakultets- och institutionsdialoger om utbildning*: fokus på utbildning. Agendor, kallelser, minnesanteckningar samt dokumentation och uppföljning via verksamhetsplanering och verksamhetsberättelse.
- Minnesanteckningar och agendor för utbildningsstrategiska rådet.
- Agendor och protokoll från de tre fakultetsnämndernas möten.
- Rapport från internrevisionens granskning av området planering och uppföljning (dialoger som kommunikationsform) (ORU 2021/06804).
- Dokumentation från utbildningsutvärderingarna av respektive ämne på samtliga utbildningsnivåer (se ovan under Miljö). För Omvårdnadsvetenskap inom Hälso- och vårdvetenskap lämnas dokumentation för sjuksköterskeutbildningen och specialistsjuksköterskeutbildningen i anestesijukvård. Dokumentationen gäller sammanställningar och analyser av resultat av kursutvärderingar, programutvärderingar, tillhörande självvärderingar, sakkunnigas utlåtanden och rapporter etc. Bedömarna önskar förutom dessa sammanställningar, även enstaka exempel på de nämnda underlagen inom respektive ämne.

Materialet ovan begärs för följande tidsperiod: År 2020 – 2022

Fördjupningsspår 2: Studentinflytande

Process:

Lärosätets kvalitetssäkrande processer för studentinflytande

Bedömningsområde:

Bedömningsområde 1, 3 och 5

Miljö:

Fakulteter och institutioner med ansvar för följande ämnen:

- Medie- och kommunikationsvetenskap (Fakulteten för humaniora och socialvetenskap - Institutionen för Humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap)
- Ämne inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå: Omvårdnadsvetenskap inom Hälso- och vårdvetenskap. Ämne inom utbildning på forskarnivå: Medicin med Inriktning hälso- och vårdvetenskap (Fakulteten för medicin och hälsa - Institutionen för hälsovetenskaper)
- Datateknik/-vetenskap (Fakulteten för ekonomi, natur- och teknikvetenskap - Institutionen för naturvetenskap och teknik)

Motivering:

I studentinlagan och vid platsbesöket framkom att det finns utmaningar vad avser studentinflytandet.

Datum
2023-01-31Reg.nr
411-00346-21**Dokumentation som begärs in:**

- Styrdokument, riktlinjer eller liknande som anger sammansättningen i beslutande, beredande och rådgivande organ.
- Förteckning av studenternas reella representation i organ på universitetsgemensam nivå, fakultetsnivå och institutionsnivå samt i utbildningsutvärderingar (om sådant underlag finns tillgängligt).

Materialet ovan begärs för följande tidsperiod: År 2020/2021 och 2021/2022

Bilaga 4

Lärosätets svar på delning av preliminärt yttrande

Delning av preliminärt yttrandeRektor
Örebro universitetAvdelning
UtvärderingsavdelningenHandläggare
Henrik Holmquist
+46 8 563 086 05
henrik.holmquist@uka.se**Universitetskanslersämbetets granskning av lärosätenas
kvalitetssäkringsarbete****Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande**

Lärosäte: Örebro universitet - utbildning

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellerna nedan vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut med ytterligare rader. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det i detta skede av utvärderingsprocessen *inte* är möjligt att komplettera med *ny* information som inte ingått i de ursprungliga underlagen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, inte 45.

Bedömningsområde: Styrning och organisation			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	1	2	<i>"Kvalitetssäkringssystemet fastställdes först under 2021."</i> bör justeras till <i>"Det reviderade kvalitetssystemet fastställdes under 2021"</i> . Detta eftersom ORU har haft ett kvalitetssäkringssystem sedan 2018.
1	2	5	<i>"enheterna"</i> bör justeras till <i>"avdelningarna"</i>
1	5	1	I yttrandet står <i>"På institutionsnivå ska det finnas en ämnesansvarig med ett visst ansvar för att arbeta med kvalitetssäkring av utbildningen av enheter och institutioner, även om..."</i> . Vid ORU utses en ämnesansvarig för varje forskarutbildningsämne
2	1	6	I yttrandet står <i>"Den ämnesansvariga ska alltså, där det behövs, samordna forsknings- och utbildningsutvärderingar, samt..."</i> Vid ORU samordnar ämnesansvariga forskningsutvärderingar. De kan också delta i samordningen av utbildningsutvärderingar tillsammans med enhetschef och programansvarig.
2	3	5	I yttrandet står <i>"och vissa viktiga komponenter i systemet saknas i den övergripande beskrivningen, som lärosätets egen utvärdering av kvalitetssystemer"</i> . I självvärderingen samt ORU 2021/04932 (inskickat) framgår att kvalitetssystemet innehåller en aktivitet som innebär en utvärdering av kvalitetssystemet, se grundaktivitet 9. Denna grundaktivitet syns också i processbilden.
2	4	5	Se ovan.
3	1	3	Se ovan.
4	1	2	I yttrandet anges att kvalitetssystemet härstammar från 2010. Det bör korrigeras då det tidigare kvalitetssystemet för utbildning härstammar från 2018, även om lärosätet genomfört utbildningsutvärderingar sedan 2011.
5	4	5	<i>"och vissa viktiga komponenter i systemet saknas i den övergripande beskrivningen, som lärosätets egen utvärdering av kvalitetssystemet"</i> . I självvärderingen samt ORU 2021/04932 (inskickat) framgår att kvalitetssystemet innehåller en aktivitet som innebär en utvärdering av kvalitetssystemet, se grundaktivitet 9. Denna grundaktivitet syns också i processbilden.

5	6	4	I yttrandet står ” <i>Verksamhetsplanen består av...</i> ” Bör stå ” <i>Verksamhetsplaneringen...</i> ”
6	1	2	ORU har inte fakultetsstyrelser. Första ” <i>fakultetsstyrelserna</i> ” bör därför ändras till ” <i>fakultetsledningarna</i> ”, och andra gången det nämns bör det vara ” <i>fakultetsnämndernas</i> ”.
7	2	11	I yttrandet står ” <i>Det finns också en ämnesansvarig...</i> ” Bör justeras till plural, dvs. ämnesansvariga.
8	1	2	Benämningarna av grundaktiviteter är i omvänd ordning. Grundaktivitet 4 avser utbildning, grundaktivitet 5 forskning.
8	4	5	” <i>Fakultetsstyrelsernas</i> ” bör ändras till ” <i>fakultetsnämndernas</i> ”.
8	4	6	I yttrandet står ”... <i>fakulteten för medicin...</i> ” Bör stå: ” <i>fakulteten för medicin och hälsa</i> ”
10	4	3	I yttrandet står ” <i>Positivt är att utbildningsutvärderingarna vart tredje år...</i> ”. Utbildningsutvärderingarnas cyklicitet är på sex år, så vart sjätte år är korrekt.
10	4	6	I yttrandet står ” <i>I dialogerna som är så centrala för kvalitetssystemet får de inte delta över huvud taget</i> ”. Lärosätet anser att det är för kategoriskt uttryckt. Exempelvis har HS-fakulteten och MH-fakulteten förlagt dialogen till fakultetsnämndssammanträdena där det finns rätt och möjlighet till studeranderepresentation.
10	4	9	I yttrandet står ” <i>Bedömargruppen är kritisk till att lärosätet dels inte tillsätter de platser som doktorander och studenter har i beslutande organ, dels inte låter dem vara med i vissa organ över huvud taget.</i> ”. Lärosätet vill betona att det är Örebro studentkår som både utser och entledigar studeranderepresentanter, även på forskarnivå, inte Örebro universitet.

Bedömningsområde: Förutsättningar			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
14	4	7	” <i>högskolans</i> ” bör ändras till ” <i>universitetets</i> ”
15– 16	7	2	I yttrandet står ” <i>Lärare i alla kategorier måste ha universitetspedagogisk utbildning som motsvarar minst två veckors heltidsstudier.</i> ” Detta är delvis felaktigt. Tillsvidareanställda lärare ska

			ha minst 10 veckor behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning, övrig undervisande personal två veckor (ORU 2019/06329, inskickat). Det krävs 10 veckors behörighetsgivande universitetspedagogisk utbildning, eller motsvarande för att kunna utnämnas till excellent lärare (ORU 2017/04185, inskickat). Texten i yttrandet kan läsas som att det endast krävs två veckor.
17	3	5, 7	” <i>introduktionskurs</i> ” bör ändras till ” <i>introduktion</i> ” (2 gånger).
17	5	2	” <i>som kan nås genom lärplattformen Blackboard.</i> ” bör ändras till ” <i>som kan nås genom webbplattformen Studenttjänster.</i> ”
18	1	1	” <i>eleverna</i> ” bör ändras till ” <i>studenterna</i> ”.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
22	4	1	Beskrivningen av högskolepedagogisk utbildning (<i>”lärarna ska ha genomgått en tio veckors högskolepedagogisk utbildning”</i>) är delvis fel. Tillsvidareanställda lärare ska ha minst 10 veckor behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning, övrig undervisande personal två veckor (ORU 2019/06329, inskickat).
25	4	5	” <i>Kriterierna ska finnas i studiehandledningen</i> ” bör justeras. ORU föreskriver inte att betygskriterier ska dokumenteras i studiehandledningen, men i självvärderingen s. 50 skrevs det att det vanligtvis görs. I universitetets riktlinjer framgår sedan att betygskriterierna ska vara skriftliga och studenterna ska senast vid kursstart meddelas vilka betygskriterier som gäller för kursen (ORU 2019/02451, inskickat).
26	2	4	” <i>lärarutbildning</i> ” kan ändras till ” <i>Utbildningar för lärarna</i> ”, för att inte förväxlas med de lärarutbildningar ORU erbjuder till studenter.
26	3	1	” <i>Ansvar för forskarutbildningen ligger, enligt självvärderingen och platsbesöken, i allt väsentligt på institutionerna</i> ” bör justeras. Ansvar för forskarutbildning är fördelat på fakultets-, institutions- och ämnesnivå. Där det är främst fakultets- och ämnesnivå som ansvarar för forskarutbildningens genomförande. Varje fakultet har en utredare med särskilt ansvar för forskarutbildning (självvärdering utbildning, s. 11-12), och formellt ansvar för forskarutbildning är

			delegerat till dekan eller vicedekan (se självvärdering utbildning s. 13).
27	4	2	" <i>alla utbildningar</i> " bör justeras. Det är endast ett urval av utbildningar som deltagit i piloten.
28	3	2	" <i>...kommittéer på institutionsnivå</i> " stämmer inte, kommittéer finns på fakultetsnivå.
30	2	1	I yttrandet står " <i>Forskarutbildning är huvudsakligen ett ansvar för institutionerna. Det finns inte någon särskild organisation på fakultetsnivå för forskarutbildning...</i> " Vid ORU har respektive fakultet en utredare med särskilt ansvar för forskarutbildning (självvärdering utbildning, s. 11-12), och formellt ansvar för forskarutbildning är delegerat till dekan eller vicedekan (se självvärdering utbildning s. 13). Sedan har exempelvis HS-fakulteten en särskild kommitté för forskning och forskarutbildning som leds av en vicedekan med ansvar för fakultetens doktorandprogram (som samordnar antagning, erbjuder kurser, internat, seminarium och genomför kursutvärderingar) (se det inskickade dokumentet Kommittéorganisation inom HS-fakulteten, ORU 2019/00167).
Bedömningsområde: Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Student- och doktorandperspektiv			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
33	4	1	I yttrandet står " <i>Bedömargruppen anser att lärosätet inte har rutiner och processer som möjliggör studenters och doktoranders möjligheter till inflytande över utbildningen och studiesituationen.</i> " Universitetet har rutiner för studenters och doktoranders möjligheter att ha inflytande över utbildningen och studiesituationen, som också beskrivs i självvärderingen och inskickade styrdokument, bland annat policy för studentinflytande (ORU 2018/02243, inskickat) och

			konkreta processer som kursvärderingar (ORU 2020/04627, inskickat) och utbildningsutvärderingar (ORU 2021/06980, inskickat).
34	2	8	I yttrandet står ”I studentinlagan framkommer att doktorander i vissa fall har avrått ifrån att vara doktorandrepresentanter, eftersom det belastar ämnets ekonomi.” Detta förhållande stämmer inte överens med hur doktoranders engagemang hanteras i praktiken. I universitetets riktlinjer för förlängning av anställning som doktorand (ORU 2013/706, inskickat) framgår att förtroendeuppdrag ska finansieras som huvudregel med de forskningsanslag som institutionerna har tilldelats för utbildning på forskarnivå. Det innebär att kostnader kopplade till doktoranders förtroendeuppdrag inte belastar det enskilda ämnet. Bedömagruppens rekommendation kopplade till skrivelsen ovan skulle kunna revideras med hänsyn till detta.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
36	5	7	”Lärosätet har en vicerektor för samverkan och innovation”. ORU har ingen sådan position. I självvärderingen framgår dock att <i>vicerektor för AI och innovation</i> har en viktig roll i detta arbete.